АГУУЛГА

- 1.ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА 2
- 2. БАРУУН ТУРУУН-2 БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРД ОРЧМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧИН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ 3
- 3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ....................4
- 4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН....................5
- ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ....................5
- 5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН 5
- 6. НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ....................11
- 7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН....................12
- 8. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТАЙЛАН 15
- 9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭИЙ ХӨТӨЛБӨР 20
- 10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ....................22
- 11. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ 23
- 16. ХАВСРАЛТУУД 30

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Орд байрлах MV-016848 ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй талбай нь засаг захиргааны хувьд Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн нутагт харьяалагдана. Топопланшет L-48-10.

Тусгай зөвшөөрлийн талбайн газарзүйн солбицлыг дараах хүснэгтэд үзүүлэв.

Хүснэгт 1-1. Тусгай зөвшөөрлийн талбайн газарзүйн солбицол

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Цэгийн дугаар	Солбицолуудын цэгүүд	
		Уртраг	**Өргөрөг**
MV-016848	1	106^0 37' 45"	47^0 56' 36"
	2	106^0 38' 40"	47^0 56' 36"
	3	106^0 38' 40"	47^0 55' 59"
	4	106^0 37' 45"	47^0 55' 59"

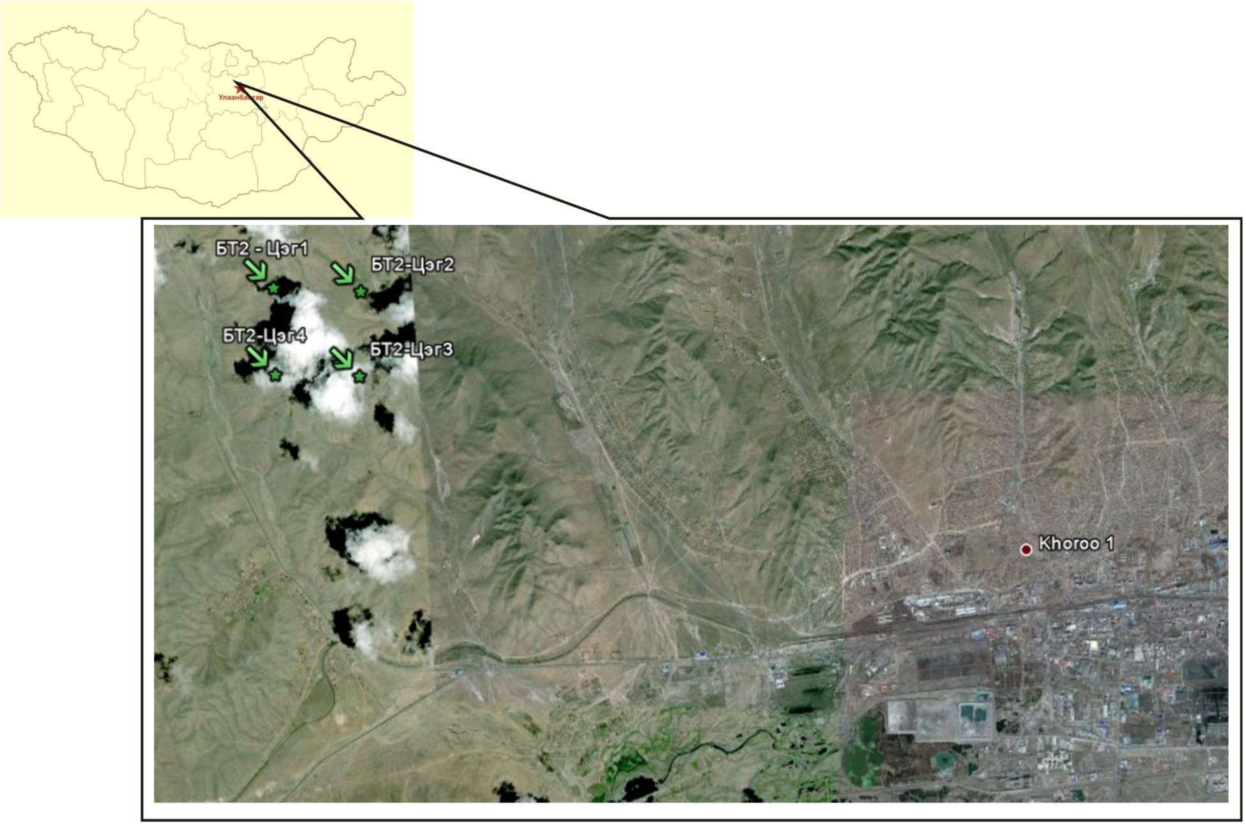

Зураг 1-1. Төслийн талбайн байршил /google earth/

УБ хотын баруун захаас орд хүртэл 22 км, хотын төвөөс орд хүртэл 30 км байна.

2. БАРУУН ТУРУУН-2 БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРД ОРЧМЫН БАЙГАЛЬ ОРЧИН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

Уул зүй: Район нь Хэнтийн уулархаг мужийн баруун урд хэсэгт харъяалагдана. Талбайн туйлын өндөржилт талбайн хэсэгт 1431 м, Улаанбаатар хотын дүүрэгт 1335м байна. Районы өндөр цэгийн хэлбэлзлийн амплитуд нь 1100 м-т хүрнэ.

Ус зүй: Ордын районд зөвхөн Туул гол урсан өнгөрөх ба олон тооны жижиг цутгалангуудтай. Туул гол нь Монгол орны том голын нэг юм. Туул гол Бага Хэнтий нурууны өмнөд хажуугаас эх авч урсан Орхон голтой нийлж, Сэлэнгэ мөрөнд цутгадаг. Туул голын усны зардал маш тогтворгүй, зун борооны үед түүний түвшингийн хоногийн хэлбэлзэл 50-60 см-ээр дээшилдэг. Туул голын усны урсгалын хурд 1.2 м/сек, голын усны өргөн 30-70 м, гүн нь 0.8-3.5м, олон жилийн ажиглалтын мэдээгээр голын усны урсацыг 101.0 $м^3$/сек гэж тогтоосон бөгөөд голын усны хамгийн их урсацыг Сонгино уулын орчимд 470 $м^3$/сек гэж тодорхойлжээ.

Байгаль, цаг уурын нөхцөл: Ордын район нь эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Улирлын болон хоногийн температур нь эрс тэс хэлбэлзэлтэй, хур тунадасны хэмжээ 193.4-297.4мм хооронд хэлбэлзэх бөгөөд жилийн дундаж нь 220мм байна. Анхны цас 9-р сарын сүүлийн хагасаас, сүүлчийн цас 5-р сарын дунд үед ордог. Жилийн 4 улиралд хур тунадас орох өдрүүдийн тоо харилцан адилгүй. Хамгийн халуун нь 7-р сар, хамгийн хүйтэн нь 1-р сар. Хамгийн их хур тунадас унадаг улирал зун, хамгийн бага унадаг улирал нь өвөл юм. Өвөл хөрс нь 3-4 м гүн хөлддөг.

Дэд бүтэц: MV-016848 ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй талбай нь засаг захиргааны хувьд Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн нутагт харьяалагдана. Топопланшет L-48-10. Тус орд нь зам харилцааны хувьд харьцангуй сайн, Улаанбаатар хоттой автозам болон ердийн шороон замаар холбогдсон, жилийн аль ч улиралд зорчиход тааламжтай.

3. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

1. Төслийн үйл ажиллагаанаас агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

2025 онд чулуу бутлах үйлдвэрээс гарах тоосжилт, уулын цул тээвэрлэлтийн үед ачих, буулгахад гарах тоос, тэсэлгээний цооногууд өрөмдөх үед гарах тоос, овоолгуудын гадаргуугаас хүчтэй салхитай үед гарах тоос нь агаар орчинд хэсэгчилсэн бохирдолтыг бий болгох эрсдэлтэй бөгөөд ашиглалтын ажлын явцад агаарт тоосжилт үүсэх .

2. Төслийн үйл ажиллагаанаас усан орчинд үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Түлш шатахуун, шатах тослох материалууд асгарах зэргээс үүдэн газрын болон газрын доорх ус бохирдох эрсдэлтэй. Ахуйын хатуу болон шингэн хог хаягдлын асуудлаа зөв менежментын дагуу явуулаагүйгээс болж газрын гадарга болон гүний ус биологийн болон тос тослох материалын бохирдолд орох эрсдэлтэй учир технологийн горимийг чанд мөрдөж ажиллах шаардлагатай.

3.Төслийн үйл ажиллагаанаас газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч, ургамлан нөмрөгт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Барилгын чулууны ордыг ашиглах төслийн ажлаар үйлдвэрийн үйл ажиллагаа болон тээвэрлэлтийн үед газрын гадаргын төрх байдал алдагдаж, хөрсөн бүрхэвч доройтож, ургамлан нөмрөг хөрсөнд дарагдах зэргээр өөрчлөлт орох магадлалтай.

Төслийн нутаг дэвсгэр болон түүний эргэн тойрны нутаг дэвсгэр дэхь тээврийн хэрэгсэл, хүмүүсийн хөдөлгөөний ихсэлттэй холбоотойгоор хөрсөн бүрхэвч элэгдэн доройтох, ургамлан нөмрөг тоосонд дарагдаж тачир сийрэг болж бүрхэц багасана. Газрын гадарга болон хөрс ахуйн хаягдал, тоос шороо, шатах тослох материалаар бохирдож болзошгүй.

4. Төслийн үйл ажиллагаанаас амьтны аймагт үзүүлж болзошгүй гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн үйл ажиллагаанд ашиглагдах техник тоног төхөөрөмжөөс гарах дуу чимээнээс болж хөхтөн, шувуу, жижиг мэрэгч амьтдууд дайжиж алга болох, мөн хөрс хуулалтын үйл ажиллагаанаас хөрсөн дэх макро, микро бичил амьтад үхэж хорогдох зэрэг нөлөөллүүд үүсч болно.

4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

2025 онд хийгдсэн уулын болон үйлдвэрлэлийн ажлын явцад байгаль орчинд нөлөөлөх сөргөөр үр дагавар үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх, байгалийн унаган төрхийг эвдэхгүй байх, хороо, орон нутгийн иргэдтэй хамтран ажиллах, ургамал, хөрс, усан орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхгүй байх арга хэмжээний төслийг боловсруулан даган мөрдөж ажиллахад оршиж байсан. Ашиглалтын ажлын явцад тоосжилт, шинэ зам гарах, хог хаягдлын зохистой хадгалалт, устгалын тухай менежментийг дадал болгох жилээс жилд сайжруулан ажиллах зорилготой байлаа.

Дээр дурдсан болзошгүй гол сөрөг нөлөөллийг бууруулах болон бусад байгаль хамгаалах удирдлагын, менежментийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхийн тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлага тавин ажилласан юм. Болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмжийг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй бүрэлдэхүүн тус бүрээр нь ангилан тодорхойлов.

БАРУУН ТУРУУН-2 БАРИЛГЫН ЧУЛУУНЫ ОРД ТӨСЛИЙН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ АЖЛЫН ТАЙЛАН

5. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН / *хүснэгтээр* /

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Агаарын чанар									
1.	Машин техникийн хөдөлгөөнөөр орчны тоосжилт нэмэгдэх	Технологийн дотоод зам дагуу усалгаа хийж, тоосжилтыг бууруулсан	Машин техник зорчих дотоод зам	м	ҮА-ны зардал орсон	520	ҮА-ны зардалд орсон	Ашиглалтын үед байнга	Агаарын тухай хуулийн 9.1.7
2.	Том оврын тээврийн хэрэгслүүд, машин	Ашиглах техник хэрэгсэл, машин механизмын янданд шүүлтүүр тавих	Машин техник, хөдлөх хэрэгсэл	ш	ҮА-ны зардал орсон	8-10	ҮА-ны зардалд орсон	Жилд 1-2 удаа	Агаарын тухай хуулийн 9.1.7

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
3.	механизмын хөдөлгүүрээс хорт хий ялгарах	Техникийн үзлэг, оношилгоонд тогтмол хамруулж, завсар үйлчилгээг хийж байв	Машин техник	ш	ҮА-ны зардал орсон	8-10	ҮА-ны зардалд орсон	Оношилгоонд жил бүр оруулах, Засвар үйлчилгээг тогтмол хийх	Агаарын тухай хуулийн 9.1.2
4.	Бүтээгдэхүүн тээвэрлэлтийн үед орчинд тоосжилт үүсэх	Уулын цул, барилгын чулууг тээвэрлэхдээ хучилтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэх /брезент, нийлэг материал г.м/	Бүтээгдэхүүн тээвэрлэлт	ш	Техник бүр нийллэг материалан бүтээлэгтэй	2	ҮА-ны зардалд орсон	Тээвэрлэх бүрд	Агаарын тухай хуулийн 9.1.7
5.	Ахуйн хог хаягдлын битүүмжлэл муугаас орчинд тархаж, дулааны улиралд ялзарч муудах, орчинд таагүй үнэр тархах	Ахуйн хог хаягдлын цэгт ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг тогтмол хийх. Дүүргийн татварын албатай хог хаягдлын гэрээ хийж, хово машинаар ачуулсан	Хог хаягдлын цэг	-	500000	-	500000	Дүүргийн “Эко эрин тохижилт” ХХК-тай гэрээтэйгээр ажилласан	MNS 5161-3:2002
6.	Уурхайлалтын үйл ажиллагаа, машин техникийн хөдөлгөөнөөр тухайн орчны агаарын чанарт нөлөө үзүүлэх	Агаарын чанарын хяналт шинжилгээг тогтмол хэрэгжүүлэх	Уурхайн бүсийн тоосжилт, агаар бохирдуулагч хий	Мг/м3	ОХШХ-т тусгагдсан	-	ОХШХ-т тусгагдсан	Агаарын хяналтын багажаар улирал тутам хэмжилт хийсэн	Агаарын тухай хуулийн 9.1.4 MNS 4585:2016
Гадаргын ба газрын доорх усны нөөц									

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
7.		Ус ашиглах зөвшөөрөл авах, гэрээ байгуулах, /Нийслэлийн Байгаль Орчны Газар/ Сонгино-Хайрхан дүүргийн татварт	Ус ашиглалт	Мян.м3		-	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр төлөх буюу ус ашигласны төлбөр төлсөн	Сонгино-Хайрхан дүүргийн татварт төлж, дүүргийн байгаль орчны газар бүртгүүлж гэрээ дүгнэсэн.	Усны тухай хуулийн 28.4, 28.6, 291.1, Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 6-р зүйл
8.	Ажилчдын ундны усны чанар, аюулгүй байдал алдагдах	Ажилчдын ундны усыг хүнсний зориулалттай саванд нөөцлөн ашиглах	Ундны ус	-	500,000	-	500,000	Байнга	MNS ISO TS 22002-4:2020 MNS 0900:2018
9.	Бохир усыг тогтмол хугацаанд зайлуулаагүйгээс хөрс бохирдох, хөрсний үе давхаргаар шингэн газрын доорх усны чанарт нөлөөлөх	Ажилчдын ахуйн хэрэглээ, угаалга цэвэрлэгээнээс гарах хаягдал усыг соруулах, цэвэрлэх, гарсан хаягдал усыг тоос дарах усалгаанд ашиглах	Бохир ус	м3	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардалд орсон	Бохир соруулах үйлчилгээ үзүүлдэг компанитай гэрээ байгуулж бохироо соруулсан	MNS 4943:2015 MNS 6734:2018
Хөрсөн бүрхэвч									
10.	ШТМ асгаран хөрс бохирдох, завсар үйлчилгээний	Машин техникийн засвар үйлчилгээ хийх талбайг тогтоож, нэг цэгт төвлөрүүлэн гүйцэтгэх, засварын	Машин техникийн засвар үйлчилгээний цэг	Засварын талбай	ҮА-ны зардал	1	ҮА-ны зардалд орсон	Засварын талбайг тэгшилж цементэлсэн. Хөрсөн доор	Хөрс хамгаалах цөлжилтөөс сэргийлэх тухай

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	хаягдал ил задгай хаягдах	газрын талбайд үл нэвчих материал (геомембран) дэвсэж ШТМ асгарч хөрс, хөрсний усанд нэвчихээс хамгаалах						геомембран дэвссэн.	хуулийн 7.2.1
11.	Төслийн явцад хөрс ахуйн ба үйлдвэрлэлийн хог хаягдлаар бохирдох	Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилан ялгах зориулалттай, түр цэг байгуулах	Хог хаягдал	Ангилах цэг	Хог хаягдлын менеж ментийн зардал	6-7	Хог хаягдлын менеж-ментийн зардал	Хог хаягдлын гэрээг хавсаргав.	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1, 10.2.2, 10.2.8,
12.	Машин техникийн хөдөлгөөнөөр олон салаа зам гарч хөрс эвдрэх	Уулын тоног төхөөрөмжүүдийн талбайд орох, гарах маршрутыг нарийвчлан тогтоох, олон салаа зам гаргахгүй байх, тэмдэглэгээ байршуулах	Орох гарах болон дотоод зам	км	ҮА-ны зардал	-	ХАБ-н зардалд орсон	Замын маршрутыг тодорхой болгож, тэмдэгжүүлэн, цаашид хяналт тавьж ажилласан. /зурагтай/	Хөрс хамгаалах цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 6.1.6
Ургамлан нөмрөг									
13.	Ургамлан нөмрөгийн зүйлийн бүрдэл хомсдох	Ургамлын мониторингийн судалгаа явуулах	Ашиглалтын талбай	га	ОХШХ-т тусгагдсан	-	ОХШХ-т тусгагдсан	Энэ жил хийгдээгүй	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 3.4
14.		Биологийн нөхөн сэргээлт	Ашиглалтын талбай	га	Нөхөн сэргээл-	-	ҮА-ны зардалд орсон	Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлтийн	Уул уурхайн үйл ажиллагааны

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
					тийн зардал			ажлын хүрээнд НБОГ-тай хамтарч ажилласан. Төлбөрийн баримт болон хийгдсэн ажлын тайланг хавсаргав.	улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал[1]
15.	Хөрс хуулалтын талбайн хэмжээгээр ургамлан нөмрөг устах	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн шимт хөрсний алдагдлыг бууруулахын тулд гадаргууг 15 см гүнтэй сам тавих	Ашиглалтын талбай	га	Нөхөн сэргээл-тийн зардал	-	ҮА-ны зардалд орсон	Шимт хөрсний овоолго үүсгэн арчлалт хамгаалалтыг ажлыг хийсэн	MNS 5918:2008
16.	Машин техникийн хөдөлгөөнөөр олон салаа зам гарч, ургамлан нөмрөг халцрах, нөлөөлөлд өртөх	Ашиглалтын талбайн ургамлан бүрхэвчийг хамгаалах үүднээс олон салаа зам гаргахгүй байх, маршрутын зам гаргах, тэмдэглэгээ байршуулах	Орох гарах болон дотоод зам	-	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардалд орсон	Замын маршрутыг тэмдэгжүүлэн, хяналт тавьж ажилласан /*зураг хавсралтаар*/	Хөрс хамгаалах цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 6.1.6
Амьтны аймаг									
17.	Уурхайн талбай, түүний орчинд	Ахуйн ба үйлдвэрлэлийн хог	Ахуйн ба үйлдвэрлэлийн	Ангилах цэг	400,000	6-7	400,000	Ахуйн болон уурхайн	Хог хаягдлын

[1] БОНХАЖ-ын сайдын 2015 оны А-138 дугаар тушаалын хавсралт

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	хогийн цэг дээр амьтан тэжээл хайж ирэх, орогнох, үүрлэх	хаягдлын цэгийг битүүмжлэл сайтай байгуулах	хог хаягдлын цэг					нөлөөллийн бүс дэх хог хаягдлыг төвлөрсөн хогийн цэг рүү ачуулсан	тухай хуулийн 15 дугаар зүйл
18.	Төслийн талбайд мал амьтан орж, машин механизмд дайруулах	Олборлолтын талбайд мал амьтан нэвтрэхээс сэргийлж, байнгын хараа хяналт тавих	Олборлолтын талбай	-	-	-	ҮА-ны зардалд орсон	Уурхайн ашиглалтын талбайг тойруулан шуудуу татсан	Амьтны тухай хуулийн 6.1.7
		2025 он					**1050’000**		

6. НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ

Техникийн нөхөн сэргээлт

Баруун туруун-2 барилгын чулууны ордын хүдрийн биет нь хэвтээ уналтай бөгөөд нөөц гүн рүүгээ өсөх боломжтой учир ордыг ашиглах явцад жил болгон нөхөн сэргээлтийн ажил хийх боломжгүй юм. Тус төсөл нь ашиглалтын 5 жилийн 3 дах жилээс талбайдаа техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг хийж эхлэх байсан ч өмнөх жилүүдийн үйл ажиллагаа төлөвлөгөөний дагуу явж чадаагүй уулын ажил 1,5 жилийн хоцрогдолтой яваа нь техникийн нөхөн сэргээлт хийх боломжгүй нөхцөлд хүргээд байна.

Биологийн нөхөн сэргээлт

Баруун туруун-2 барилгын чулууны ордын төсөл нь ашиглалтын 5 жилийн 3 дах жилээс талбайдаа техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг хийж эхлэх бөгөөд ажилчдын кемпийн баруун талаар ойн зурвас байгуулахаар төлөвлөсний дагуу кемпийн баруун талаар 1 га талбайд хайлаас болон улиас модыг мэргэжлийн мод үржүүлэгийн компаниар тариулж дуслын усалгааны систем тавиулан хашуулсан. Хийгдэх үеийн үйл ажиллагааг зураг хэлбэрээр тайланд хавсаргав.

Хүснэгт 2

№	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал, сая.төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
1	Биологийн нөхөн сэргээлт	Хайлаас болон шинэс мод тарьсан	Кемпийн орчимд тохижилтонл 1га талбайд	1’248’000	Жилд 2 удаа	“Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал” БОАЖЯамны А-138 тушаал
	Нийт зардал			**Үйл ажиллагааны зардалд тооцсон**		

7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 3

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	хэрэгжилт	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Ахуйн	Кемпийн талбайд битүүмжлэл сайтай хогийн цэг байгуулах эсвэл сав байршуулах	Ахуйн хог хаягдал	байршил	Хогны гэрээг татварын албатай гэрээ байгуулан 1удаа ачилт хийгдсэн	1	ҮА-ны зардалд орсон	Олборлолтын явцад	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.2
2.		Дүүргийн тохижилт үйлчилгээ хариуцсан байгууллагатай гэрээ байгуулж, үйлчилгээний хураамж төлөх	Ахуйн хог хаягдал	-	Гэрээний дагуу	-	Гэрээний дагуу	Гэрээг хавсаргав.	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3, 10.2.7
3.		Хог хаягдлыг ангилах, дахин ашиглах, зүй зохистой хаях дадал зуршлыг хэвшүүлэх. Ахуйн хог хаягдлыг	Ахуйн хог хаягдал	төрөл	ҮА-ны зардал	3	ҮА-ны зардалд орсон	Үйл ажиллагааны явцад байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1, 10.2.8

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	хэрэгжилт	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		ангилах ялгах төрөл: -Дахин ашиглах боломжтой - Хүнсний хаягдал - Бусад							
4.		Дахин боловсруулах болон ашиглах боломжгүй хог хаягдлыг төвлөрсөн хогийн цэгт тээвэрлэн зайлуулах	Хог хаягдлын ангилал	тн	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Сард 1-2	Энгийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, устгах, булшлах үйл ажиллагаанд тавигдах ерөнхий шаардлага[2]
5.		Дахин ашиглах боломжтой хог хаягдлыг түүхий эдийн цэгт нийлүүлэх	Ахуйн хог хаягдал	тн	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Сард 1-2	

[2] БОАЖ-ын сайдын 2018 оны11 дүгээр сарын 17 өдрийн А/443 дугаар тушаалын хавсралт

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	хэрэгжилт	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
6.		Тухайн жилд ашиглалт явуулаагүй талбайн хог хаягдлыг тогтмол цэвэрлэх	Ахуйн хог хаягдал	-	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.10
7.	Үйлдвэрийн	Үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилан ялгаж, бүртгэлжүүлэх	Үйлдвэр-лэлийн хаягдал	тн	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1
8.		Дахин ашиглах боломжтой хаягдлыг түүхий эдийн цэгт нийлүүлэх	Үйлдвэр-лэлийн хаягдал	ш	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Жилд 1 удаа	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.8
9.		Ашигласан тос, тосны шүүр зэрэг хаягдлыг тусгай цэгт хуримтлуулж, энэ төрлийн хаягдал хүлээн авдаг байгууллагад гэрээний дагуу нийлүүлэх	Аюултай хог хаягдал	л ш	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Жилд 1 удаа	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.5

8. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Хүснэгт 4

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа								
1.	Ажилчдын хөдөлмөрийн тусгай нөхцөл алдагдах, мэргэжлээс шалтгаалах өвчлөлд өртөх	Ажилд шинээр орж байгаа хүн эрүүл мэндийн урьдчилсан үзлэгт орж магадалгаа гаргуулсан байна.	Эрүүл мэндийн үзлэг	-	ХАБЭА-н зардал		Шинэ ажилтан авах бүрд	Ил уурхайн аюулгүй байдлын дүрэм[3]
2.		Бүх ажилчдыг эмнэлгийн үзлэгт хамруулсан	Ажилчдын эрүүл мэнд	40	ХАБЭА-н зардал		Жил бүр	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 14-р зүйл
3.	Ажилчдын хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй байдал алдагдах	Бүх ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хамгаалах хэрэгслээр бүрэн хангаж ажилласан	Хөдөлмөрийн нөхцөл	40	ХАБЭА-н зардал		жил бүр	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 15-р зүйл
4.	Галын аюулгүй байдлын дүрэм журам зөрчигдөх	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа, галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх дүрэм журам боловсруулж СХД-ийн онцгой байдлаас галын	Уурхайн ХАБЭА, Галын аюулаас сэргийлэх	-	ХАБЭА-н зардал		Уурхай эхлэх бэлтгэл ажлын хүрээнд бэлэн	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 28.1.6

[3] Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2019 оны А/231, А/368 дугаар хамтарсан тушаалын хавсралт

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		дүгнэлт гаргуулан, түүнийг үйл ажиллагаандаа зайлшгүй дагаж мөрдлөг болгон ажилладаг.					болгосон байх	
5.	Болзошгүй галын аюул үүсэх, аюулын эсрэг бэлэн байдал хангагдахгүй байх	Гал унтраах хэрэгслийг байрлуулах, тэдгээрийн бэлэн байдлын үзлэг хийж, хяналт тавих	Галын эсрэг хэрэгсэл	-	ХАБЭА-н зардал			Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.2.6
6.		Аюулын гарц заасан самбар, аврах схем, галын аюулгүй байдлын хэрэгслийн байршил зэргийг тодорхой заасан зурагт хуудас, тэмдэг, тэмдэглэгээг байршуулах	Тэмдэг, тэмдэглэгээ	10-аас доошгүй байршилд	ХАБЭА-н зардал		Эхний жилд байршуулж, цаашид жил бүр тодотгол хийх	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн 28.1.1, MNS 4643:1998
7.	Түлшний хадгалалт, хамгаалалт, аюулгүй байдал	Шатах тослох материалын хадгалалт хамгаалалтанд онцгой анхаарч, тагны битүүмжлэл, даралтат хоолойн ажиллагааг шалгаж, ойр орчимд оч	Түлш хадгалах сав	1	ХАБЭА-н зардал		үзлэгийг сард 1 удаа	Галын аюулгүй байдлын үндсэн дүрэм[4]

[4] Засгийн газрын 2016 оны 339 дүгээр тогтоолын хавсралт

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	алдагдах, тэсэрч дэлбэрэх	үүсгэх, механик гэмтлээс сэргийлэх						
8.		Түлш хадгалах саванд аянга зайлуулагч, газардуулга хийж, эсэргүүцлийг нь мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар хэмжүүлж баталгаажуулсан	Түлш хадгалах сав	1	ХАБЭА-н зардал		Жилд 1 удаа	Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуулийн 11.4.4
9.	Гэнэтийн болзошгүй аюул, цахилгаанаас үүдэлтэй аюул осол гарах	Аянга зайлуулагчийг шаардлагатай бүх газруудад байрлуулж, газардуулгын эсэргүүцлийг мэргэжлийн байгууллагаар хэмжүүлж баталгаажуулалт хийлгэсэн	Богино холболт үүсгэж болзошгүй тоног төхөөрөмж	-	ХАБЭА-н зардал		Жилд 1 удаа	MNS 5146:2002
10.	Газар хөдлөлт	Гадаад овоолго үүсгэх, мөргөцгийн налуу зэргийг газар хөдлөлтийн бүс нутагт баримтлах норм дүрэм болон ТЭЗҮ-ийн дагуу төлөвлөн гүйцэтгэх	Овоолго, мөргөцөг	-	ҮА-ны зардал		Ашиглалтын шатанд байнга	-

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
11.	Цахилгааны холболтоос үүдэлтэй гал түймэр гарах	Цахилгаан тоног төхөөрөмж, гэрэлтүүлгийн угсралт, холболтыг стандартын дагууд хийж, тогтмол үзлэг хийж хяналт тавин, Эрчим хүчний төлбөр тооцоог бүрэн барагдуулсан. Эрчим хүчний газарт дуудлага өгч хяналт шалгалтыг 2 удаа бүрэн хийлгэсэн.	Бүх цахилгаан холболтууд	-	ХАБЭА-н зардал		үзлэгийг сард 1 удаа	Цахилгаан тоног төхөөрөмжийн зохион байгуулалтын дүрэм
Тэсэлгээний бодисын эрсдэлийн менежмент								
12.	Тээвэрлэлтийн үед аюулгүй байдал алдагдаж, хүний амь нас хохирох	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийг ханган нийлүүлэгчээс зөвшөөрөгдсөн чиглэлийн дагуу тээврийн болон аюултай ачааны стандартыг баримтлан тусгай тоноглосон тээврийн хэрэгслээр аюулгүй байдлыг хангаж, харуул хамгаалалттай тээвэрлэх бөгөөд тээвэрлэлтийн маршрутыг цагдаагийн байгууллагаас авсан	Тээвэрлэлт болон тэсэлгээний ажлыг гэрээт компани болох Гоулдмэн Бласт ХХК бүрэн хариуцан хийж гүйцэтгэсэн.	-	Олборлолтын явцад тэсэлгээг тусгай зөвшөөрөл бүхий Гоулдмэн Бласт ХХК бүрэн хариуцаж ажилласан болно.		Байнга	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай 14.1

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Байгалийн гамшигт үзэгдэлд өртөхөөс сэргийлэх арга хэмжээ								
13.	Уурхайн байршил нь хойноосоо урд тал руугаа намссан, ерөнхийдөө талбайд дөрвөн талаас нь үерийн ус орж ирж болзошгүй	Гэнэтийн үер, борооны уснаас хамгаалах шуудуу татах. Шуудууны урт 1240.5 м, хөндлөн огтлолын талбай 0.41 $м^2$, амсрын өргөн 1.6 м, ёроолын өргөн 0.45 м, гүн нь 0.4 м байна. Шуудуунаас гарсан хөрсийг уурхай талын шуудууны амсрыг дагуулан овоолж хаалт хийсэн.	Шуудуу	Шуудууны газар шорооны ажлын хэмжээ 508.6 $м^3$	ҮА-ны зардал		Ашиглалтын ажлын хүрээнд	“Ил уурхайн аюулгүй байдлын дүрэм”-ийн 476[5]
Болзошгүй осол аваар								
14.	Мөргөцгийн нуралт үүсэх	Олборлолтын талбайн мөргөцгийн налууг ТЭЗҮ-д тусгагдсан хэмжээсийг баримтлан олборлолт явуулж аюулгүй байдлыг хангаж ажилласан	Олборлолтын талбай	24^0	ҮА-ны зардал		Ашиглалтын жилүүдэд	ТЭЗҮ

[5] Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2019 оны А/231, А/368 дугаар хамтарсан тушаалын хавсралт

9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Ашиглалтын үйл ажиллагаа явагдах үед байгаль орчинд учруулах сөрөг нөлөөлөл, байгаль орчны өөрчлөлтийг тухай бүр илрүүлэх, түүнийг бууруулах, арилгах зорилгоор байгаль орчны төлөв байдал тодорхой орон зайд, тодорхой хугацааны дотор, тодорхой давтамжтайгаар ажиглалт, хэмжилт, хяналт явуулж улирал бүр лабораторийн шинжилгээг хийсэн. Үүнд тулгуурлан үйл ажиллагааныхаа явцад байгаль орчинд учруулж буй нөлөөлөл, түүний хэмжээ, цар хүрээ, байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд гарч буй өөрчлөлтөд дүгнэлт хийж цаашид авах арга хэмжээг нарийвчлан төлөвлөж хэрэгжүүлсэн. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх явцад байгаль орчны төлөв байдал өөрчлөлт орох, бохирдлын хэмжээ байгаль орчны стандарт, норм нормативаар тогтоосон хэмжээнээс хэтэрч илрэх тохиолдолд гараагүй.

Хүснэгт 5

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
				Агаар орчин				
1.	Азотын давхар исэл	1. Тоног төхөөрөмж ажиллаж буй байршлаас 10 м зайд 2. Талбайн ерөнхий салхины чиглэлийн дээр 3. Кемпийн талбай	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	42’350	82,700	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 4585:2016 MNS 5002:2000
4.	Хүхэрлэг хий							
5.	Нийт тоос (TSP)							
6.	Дуу шуугиан							
7.	Нарийн ширхэглэгт тоосонцор (PM10, PM2.5)	Уурхайн ашиглалт явагдаж буй хэсгийн салхины доод талд	2-р улиралд	жилд 1-2 удаа	55’000	110’000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 4585:2016
				Хөрс				
8.	Хөрсний агрохимийн үзүүлэлт	Тухайн жилийн ашиглалт явуулж буй талбайд 2-3 цэг сонгоно	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	25’000	50’000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 3298:1991 MNS 3297:2019
9.	Хүнд металлын бохирдол	Нөлөөлөлд бага өртсөн талбайд 1-2 цэг сонгоно	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	48’510	97,020	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 5850:2019 MNS 3298:1991
10.	Микробиологийн бохирдол	1. Кемпийн талбай дахь хог хаягдлын цэг 2. Бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн орчимд	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа		Хог хаягдлын зардалд тооцсон	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 3298:1991 MNS 6341:2012

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
Ус								
11.	Физик-химийн шинж чанар	1. худаг	2,3-р улиралд	Жилд 2 удаа	33’000	198’000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 0900:2018
12.	Микро элементийн агууламж				66’000	396’000		
13.	Физик-химийн шинж чанар	Ажилчдын ус нөөцлөх сав эсвэл гал тогооны хэсгийн ус гаргалгаа	2,3-р улиралд	Жилд 2-3 удаа	33’000	99’000	Шинжилгээний дүнг хавсаргав	MNS 0900:2018
14.	Эрүүл ахуйн үзүүлэлт				33’550	100’650		
Ургамал								
13.	Ургамлын мониторинг, зүйлийн бүрдлийн судалгаа	Лицензийн талбай	2 жилд 1 удаа	1	100’000	200’000	БО-ны мэргэжилтэн	Фотомони-торингийн арга, друдегийн арга
Амьтан								
	Нийт	2025 он			380’410	1’333’370		

***Шижилгээний дүн болон холбогдох материалыг хавсаргав.

10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

“МОНФРУКТ ХХК ” компанийн çàõèðëûí òóøààëààð êîìïàíèéí õºä°ëì°ð õàìãààëàë, áàéãàëü îð÷íû àñóóäàë õàðèóöñàí албан тушаалтаныг òîìèëæ, áàéãàëü îð÷íûã õàìãààëàõ, í°õ°í ñýðãýýõ ò°ë°âë°ã°° áîëîí áàéãàëü îð÷íû õÿíàëò øèíæèëãýýíèé õ°ò°ëá°ðèéí õýðýãæèëòèéã êîìïàíèéí çàõèðãààíû °ìí° õàðèóöан ажилласан

Хүснэгт 6

Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь	Хариуцсан албан тушаалтан хэлтэс
Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, хяналт, шинжилгээ хийх	ҮА-ны зардал	2022 оны үйл ажиллагаа эхлэхээс дуусах хүртэл	Байгаль орчны хэлтэс, холбогдох мэргэжилтэн
Байгаль орчныг хамгаалах ажлын гүйцэтгэлийн дотоод хяналт шалгалт /ач холбогдол, чанартай гүйцэтгэсэн эсэхийг хянах	ҮА-ны зардал	Сар бүр	Дотоод хяналт шалгалтын алба , удирдлагууд
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө гарган холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж, тайлант хугацааны эцэст дүгнүүлэх	ҮА-ны зардал	Жилд 1 удаа	Байгаль орчны хэлтэс, холбогдох мэргэжилтэн
Компаний удирдлагуудын хяналт, шалгалт, дүн шинжилгээ	ҮА-ны зардал	Улиралд 1 удаа	Удирдлагууд
Төсөвт зардлыг Жил бүрийн ҮА-ны зардалд оруулж тооцсон			

11. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧИД, ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДАД ТАЙЛАГНАХ ХУВААРЬ

Хүснэгт 7

хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх байгууллагууд	**Тайлагнах хэлэлцүүлэх хэлбэр**	**Мэдээллийн агуулга**	**Хугацааны тов**	**Хэлэлцүүлэгээр санал авах чиглэл**	**Зохион байгуулах газар/ байршил**
Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам	Тухайн жилийн байгаль орчны менежметийн төлөвлөгөө	Тухайн жилд байгаль орчныг хамгаалах, орчны өөрчлөлтийг хянах хөтөлбөр агуулсан байгаль орчны менежментийн тайлагнах батлуулах	Хорооны иргэдийн нийтийн хуралд танилцуулах ажлыг 11 сард	Байгаль орчны чиглэлээр хийгдсэн ажлаа тайлагнах	НБОГ, Орон нутаг, Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам
Улаанбаатар хотын Байгаль орчны газарт	БОМ-ийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайлан .	Бүх ажиллагсад ажилд гарахын өмнө хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа өгдөг	Тухай жилийн 11 сарын 1-ний дотор	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлтийн дүгнэлт	Сонгино-Хайрхан дүүргийн засаг даргын тамгын газар болон 33-р хорооны ИТХ
СХД-ийн ЗДТГ-ын хөгжлийн бодлогын хэлтэс, НБОГ, 33-р хорооны ЗДТГ-ын төлөөлөл, байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагч газрын даамал	Төслийн төслийн талбай дээр хэрэгжсэн ажлыг тайлагнах	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлтийг хянах	Тухайн жилийн 12 сарын 1-ний дотор	Төлөвлөгөөний биелэлтийг хянаж тайлан гаргах, дараа Жилийн төлөвлөгөөнд санал авах	Сонгино-Хайрхан дүүргийн засаг даргын тамгын газар, 33-р хорооны ИТХ
Нийслэлийн байгаль орчны газарт	Тайлагнах танилцаж баталгаажуулах	Байгалт орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тайланг баталгаажуулах	Тухайн жилийн 12 сард багтаана	Дараа оны төлөвлөгөө болон түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө зардлын хэмжээг батална.	Нийслэлийн байгаль орчны газар

Зам талбайн усалгаа болон тоосжилтыг дарж буй агшин

Үйлдвэрийн тоосжилт дарж буй байдал

Ашиглалтын талбайн ерөнхий харагдах байдал

Түлшний агуулахын сав

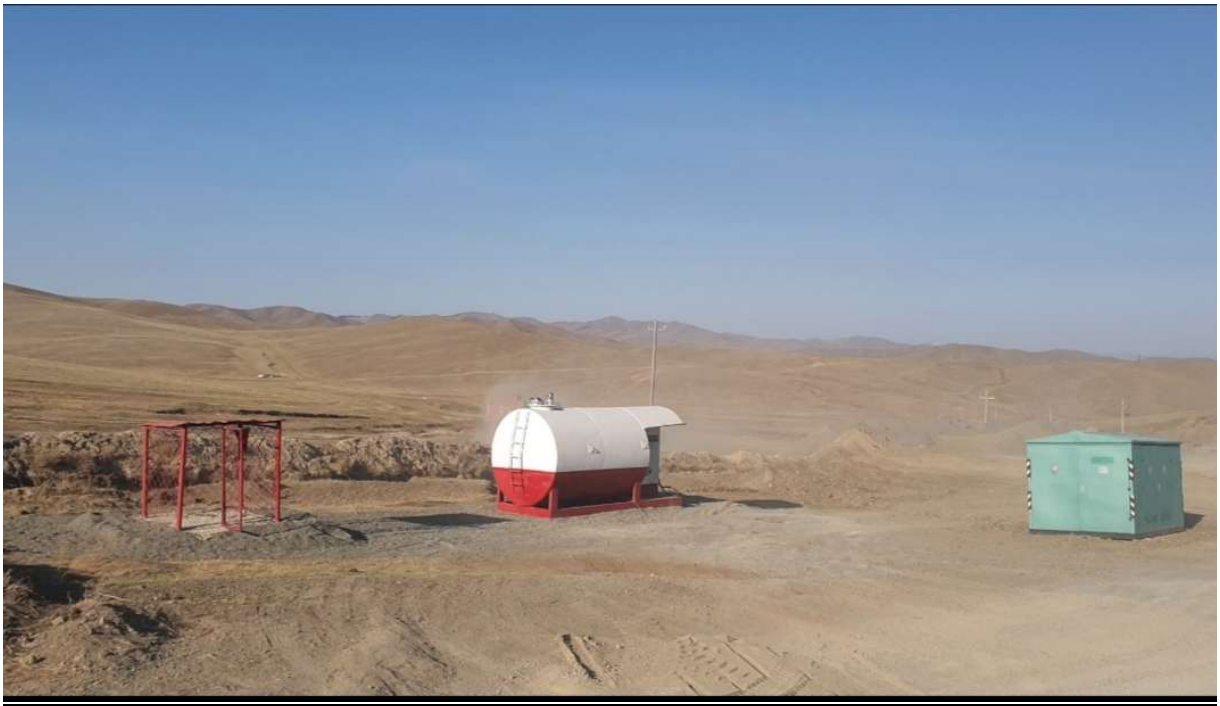

Технологийн замыг улирал тутам засаж янзалдаг

Тээврийн машинуудын жин тн болон зориулалтын бүтээлэгээр бүтээж явах талд байнга шаардлага тавьдаг.

16. ХАВСРАЛТУУД

Хавсралт материалуудын жагсаалт

1. **БОННҮ БАТЛАГДСАН НҮҮР (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
2. **УЛСЫН БҮРТГЭЛ ГЭРЧИЛГЭЭ (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
3. **АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
4. **УС АШИГЛАХ ЭРХИЙН БИЧИГ**
5. **УС АШИГЛАЛТЫН ДҮГНЭЛТ (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
6. **ХАЯГДАЛ УС ХАЯХ, ЗАЙЛУУЛАХ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ДҮГНЭЛТ (ХУУЛБАР)**
7. **УС БОХИРДУУЛСАНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ (ХУУЛБАР)**
8. **БОХ-3 МАЯГ (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
9. **БАРЬЦАА ХӨРӨНГӨ БАРИМТ ХУУЛБАР (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
10. **УСНЫ ТӨЛБӨР БАРИМТУУД (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
11. **ХОГ ХАЯГДЛЫН БАРИМТУУД (ХУУЛБАР, СКАЙН)**
12. **ГАЗРЫН ТӨЛБӨР ТӨЛСӨН БАРИМТ**
13. **ХӨРС УСНЫ 2,3 ДУГААР УЛИРЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН**

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohztl@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2025/ Ц-174
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: “Монфрукт” ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Д.Мөнхзул, инжежер
Сорьцын тоо, төрөл	: 1, ус
Сорьц авсан огноо	: 2025.10.08
Сорьцын тодорхойлолт	: Ундны ус
Шинжилгээний аргын стандарт	**MNS 6836:2020, MNS 6833:2020** **MNS 1097:2023, MNS 6779:2019** **MNS 6834:2020, MNS ISO 6878:2001** **MNS 4430:2005, MNS 6272: 2011**
Шинжилсэн огноо	: 2025.10.08-2025.10.22
Хуудасны тоо	: 1 /2
Үр дүн	: 1

Сорьц авсан цэг	Ж/б мг/л	ПИЧ мг/л	NH_4 мг/л	NO_2 мг/л	NO_3 мг/л	PO_4 мг/л	Fe мг/л	F мг/л
СХД, 33-р хороо Баруун туруны ам 2	<0.1	1.0	0.09	0.012	41.38	0.011	<0.01	0.38
MNS 0900:2018	**-**	**-**	**1.5**	**1.0**	**50**	**3.5**	**0.3**	**0.7-1.5**

Тайлбар: Ж/б- Жинлэгдэгч бодис, ПИЧ Перманганатын Исэлдэх Чанар

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч: А.Цолмонбаяр
Шалгасан шинжээч: Ц.Мийдүв
Хянаж баталгаажуулсан шинжээч: С.Отгонжаргал

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй.

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohztl@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№	: 2025/ Ц-174
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас	: "Монфрукт" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	: Д.Мөнхзул, инжежер
Сорьцын тоо, төрөл	: 1, ус
Сорьц авсан огноо	: 2025.10.08
Сорьцын тодорхойлолт	: Ундны ус
Шинжилгээний аргын стандарт	**MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 7888:1999** **MNS 1097:2023, MNS 4424:2005** **MNS 6832:2020**
Шинжилсэн огноо	: 2025.10.08-2025.10.22
Хуудасны тоо	: 2 /2
Үр дүн	: 1

Сорьц авсан цэг	pH	EC мкСи/см	SO_4 мг/л	Cl мг/л	Ca мг/л	Mg мг/л	Na+K мг/л	HCO_3 мг/л	Эрд мг/л	Хат мг-экв/л
СХД, 33-р хороо Баруун туруны ам 2	7.63	586	65.7	17.8	80.2	22.4	1.3	288	475	5.56
MNS 0900:2018	**6.5-8.5**	**1000**	**500**	**350**	**100**	**30**	**-**	**-**	**-**	**7.0**

Тайлбар: EC - цахилгаан дамжуулах чанар, Хат-Хатуулаг, Эрд-Эрдэсжилт

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч: А.Цолмонбаяр
Шалгасан шинжээч: Ц.Мийдүв
Хянаж баталгаажуулсан шинжээч: С.Отгонжаргал

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцод хүчинтэй.

MNAS Accreditation system
TL 08
MNS ISO/IEC

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж,
Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Утас: 11-341818
E-mail: bohztl@gmail.com

БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ ХЭМЖИЛЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/А-1034
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг, утас : “Монфрукт” ХХК
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Д.Сувд агаарын хэсэг
Сорьцын тоо, төрөл : 1 агаар, 1 дуу чимээ
Сорьц авсан огноо : 2025.10.09
Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар хот-СХД 33-р хороо Баруунтуруун-2 дайрганы үйлдвэр
Шинжилгээний аргын стандарт : MNS 17-2-5-12:2021, MNS 17-2-5-11:2021 MNS 6768:2019, САЗ А07-2016
Шинжилсэн огноо : 2025.10.14
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн :

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Сорьц авсан цаг	Хүхэрлэг хий	Азотын давхар исэл	Нийт тоос /TSP/	Дуу чимээ
				мкг/м^3			ДБА
1	Талбай орчим	25/10/09	11:40	13	38	247	51
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2025 (20 минутын хэмжилт)				**450**	**200**	**500**	**100**

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн шинжээч : Э.Оюунтуяа

Хянаж баталгаажуулсан:
Байгаль орчны шинжилгээний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛ ЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИ

17043, Үйлдвэр 2-4, Чингисийн өргөн чөлөө гудамж, Хан-Уул дүүрэг, 20-р хороо, Улаанбаатар хот
Утас: 11-341818 И-мэйл: bohztl@gmail.com

СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он/№ : 2025/722
Сорьц ирүүлсэн газрын нэр, хаяг,утас : “Монфрут” ХХК
Сорьц авсан хүний нэр,албан тушаал : Д.Сувд агаарын хэсэг
Сорьцын тоо,төрөл : 1 хөрсний сорьц
Сорьц авсан огноо : 2025.10.09
Сорьцын тодорхойлолт : Улаанбаатар-СХД 33-р хороо Баруунтуруун-2 дайрганы үйлдвэр
Шинжилгээний аргын стандарт : САЗ А01:2022
Шинжилсэн огноо : 2025.10.14
Хуудасны тоо : 1/1
Үр дүн

№	Сорьц авсан цэгийн нэр	Кадьми (Cd)	Хар тугалга (Pb)	Мөнгөн ус (Hg)	Хром (Cr)	Цайр (Zn)	Зэс (Cu)	Стронци (Sr)
		мг/кг						
1	Талбайн голоос	<0.05	16	<0.005	<0.5	81	29	810
	MNS 5850:2019/ ЗДХ/	**3**	**100**	**2**	**150**	**300**	**100**	**800**

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн: Ахлах шинжээч Б.Даваасүрэн
Хянаж баталгаажуулсан: БОШ-ний хэлтсийн дарга Б.Бархасрагчаа

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хүчинтэй.

Усны тоолуурын зураг

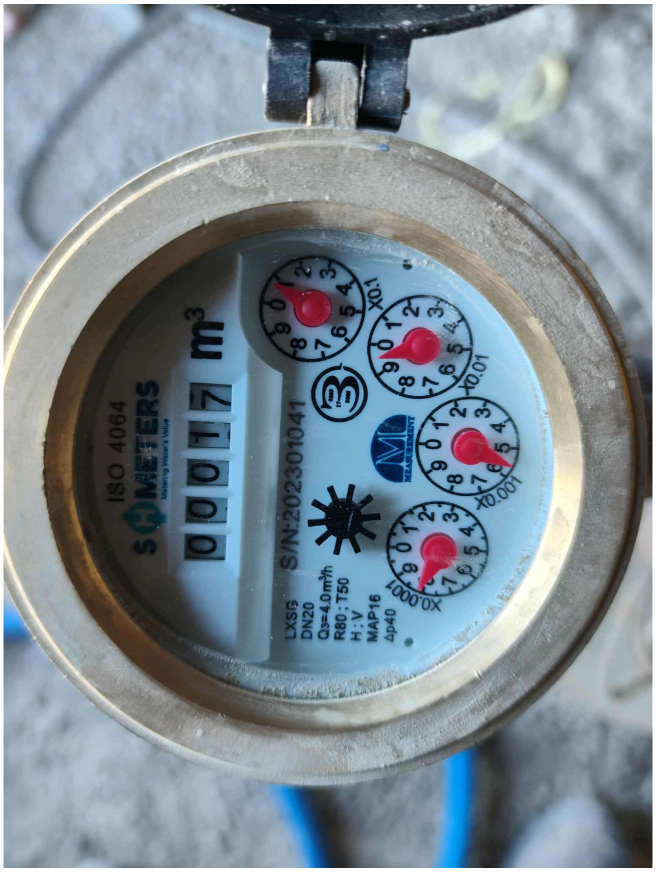

ХӨРС СУДЛАЛЫН
ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК
Утас/Факс 77278899, 77288899
E-mail: soil_lab@geo-mongol.mn

Дугаар: 25/1358

Дээж авсан огноо: 2025 он 04 сарын 19
Шинжилгээ хийсэн огноо: 2025 он 04 сарын 20-21
Дээж авсан газрын нэр: Улаанбаатар хот, СХД, 33-р хороо, Баруун туруу 2 орд “Монфрукт” ХХК
Дээж шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: “Алтан Эхлэл” ХХК
Харилцах утас: 80113007, 99058909
Уст цэгийн төрөл ба дугаар: Худаг
Координат: $47^0 56^I 39.61^{II}$ $106^0 38^I 26.48^{II}$
Лаб № 25/1531

Усны химийн задлан шинжилгээний дүн

Анион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л	Катион	мг/л	мг/экв	%, мг-экв/л
Cl^-	24.11	0.68	11.49	Na^++K^+	27.35	1.19	20.12
SO_4^{2-}	39.40	0.82	13.88	NH_4^+	0.10	0.01	0.09
NO_3^-	25.46	0.41	6.95	Ca^{2+}	62.12	3.10	52.45
NO_2^-	0.03	0.00	0.01	Mg^{2+}	19.46	1.60	27.07
CO_3^{2-}	0.00	0.00	0.00	Fe^{2+}	0.30	0.02	0.27
HCO_3^-	244.08	4.00	67.68	Fe^{3+}	0.00	0.00	0.00
Дүн	333.07	5.91	100.00	Дүн	109.33	5.91	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:	442.40 мг/л
HCO_3^- ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр:	320.4 мг/л
Хуурай үлдэгдэл:	366.0 мг/л
Ерөнхий хатуулаг:	4.70 мг-экв/л
pH:	8.15
Исэлдэх чанар:	0.64 мг/л

Усны физик шинж. чанар

Шүүгдэсний өнгө: Өнгөгүй
Үнэр: Үгүй
Амт: -
Булингар: Тунгалаг
Тунадас: Үгүй

Усны давсны химийн найрлагын томьёо $M\ (366.0\ мг/л) = \frac{HCO\ 67}{Ca\ 52\ \ Mg\ 27\ \ Na+K\ 20}$

Тайлбар

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, кальцийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, зөөлөвтөр ус байна.

Шинжилгээ хийсэн арга стандарт:
(MNS 1097:1970, MNS 6271:2011, MNS ISO 10523:2001, MNS ISO 9297:2005, MNS ISO 6059:2005)

Лабораторийн эрхлэгч: Л. Цагаандархи /MS.c/
Задлан шинжээч : О.Алтанцэцэг /MS.c/

"НАРТ ШУҮН КОНСАЛТИНГ" ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

MNAS Accreditation system TL 145 MNS ISO/IEC 17025

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 25/05-13/1

Захиалагч: **"Монфрукт" ХХК**
Дээж авсан цэг: **СХД 33 хороо, Зүүн түрүүний ам**
Сорьц авсан огноо: **2025 оны 05 сар 06 өдөр**
Шинжилгээ хийсэн огноо: **05 сарын 13**

1. ХӨРСНИЙ ЭРҮҮЛ АХУЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН. 1ГР ХӨРСӨНД

№	Дээжний дугаар	Нянгийн тоо	Гэдэсний савханцрын титр (*E.coli*) MNS 3297:2019		*Анаэробын (Cl.perfringens* MNS 3297:2019	
		Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
1	Дээж 1	$4.2*10^5$	0.1	1	≥0.1	1

2. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
Дээж 1	0-20	13.3	16.1	0.0	101.4	9.7	11.1
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ,MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шаврангар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

**Харгалзах түвшин* ** Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжинд хамаарна*

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (*Эрүүл Ахуйн Шинжилгээний Стандарт* MNS 5367:2004, MNS6341:2012,*Хүнд металлуудыг -хаан дарсанд атом шингээлтийн спектрометрээр* MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ : Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУҮН Консалтинг ХХК

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 04 сарын 24 өдөр Дугаар 2025/23 Улаанбаатар хот

"МОНФРУКТ" ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ Э.ТАМИР ТАНАА

1. **Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллага, захиралын нэр хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар:** "Монфрукт" ХХК, гүйцэтгэх захирал Э.Тамир, Баянгол дүүрэг, 19 дүгээр хороо, Чингүнжав, Утас: 11301664, 70146999, Улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар 9011156027, Регистрийн дугаар 2678586.

2. **Төслийн байршил /ХӨ;ЗУ/:** Сонгинохайрхан дүүргийн Баруун туруун-2 нэртэй газар, 47°56'39.73"N, 106°38'19.51"E.

3. **Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт:** Баруун туруун 2 нэртэй барилгын чулууны орд.

4. **Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:** Ашиглалтын нийт хугацаанд 1121.5 мян.м^3 барилгын чулуу үйлдвэрлэх буюу уурхайгаас олборлосон 300мм бүхэллэгтэй чулуулгийг 3 шатаар бутлан, 2 шатны чичиргээт шигшүүрээр шигшиж 0-5мм ширхэглэлтэй элс, 5-10 мм шигхэрглэлтэй хайрга, 10-20 мм ширхэглэлтэй дайрга үйлдвэрлэнэ. Хоногт 2 ээлжээр, жилд нийт 174 өдөр ажиллана.

5. **Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:** Уурхай жилд 250.0 мян.м^3 чулуу боловсруулах ба 0-5мм элс 29.80 мян.м^3, 5-10мм хайрга 113.40мян.м^3, 10-20мм дайрга 56.80 мян.м^3, үйлдвэрлэж 50.00 мян. м^3 хаягдал гаргана.

6. **Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метр/:** Технологийн усны хэрэглээнд зориулж гаргасан өрөмдмөл худаг нь 1л/с ундрагатай, хоногт 86.4м^3 ус өгөх хүчин чадалтай.

7. **Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/:** Өрөмдмөл 100 метрийн гүнтэй худагтай.

8. **Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /Насосны хүчин чадал, марк/:** Худагт QJD2.2 квт маркийн ус өргөх насос болон LXSG загварын 202301041 дугаартай тоолуурыг 2025 оны 01 сарын 17-ны өдөр суурилуулсан. Тоолуурын заалт 00000м^3.

9. **Дамжуулах байгууламж /шугам сүлжээний урт, диаметр, эх үүсвэр/**: Худгаас 1м^3 багтаамжтай саванд ус хуримтлуулан ашигладаг.

10. **Хэрэглэгчээс гарах хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин:** “Түвшин төгөлдөр трейд” ХХК-тай бохир ус тээвэрлэх гэрээг 2025 оны 1 дугаар сард 2 жилийн хугацаатай байгуулсан.

11. **Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл:** Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг 2020 онд “Өндөрхаан трейд” ХХК-ир хийлгэж Бабйгаль орчин аялал

жуулчлалын яамаар батлуулсан. Түүний хэрэгжилтийг бүрэн хангуулан ажиллах шаардлагатай.

12. **Онцгой нөхцөл:** Гүний худгийг бохирдлоос хамгаалах зорилгоор Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Барилга хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А-230/127 дугаартай тушаалаар батлагдсан "Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөх журмын 3.18 дах заалтад заасны дагуу эрүүл ахуйн хориглолтын бүсийг байгуулан мөрдөж ажиллах.

13. **Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм стандартын дагуу усны зарцуулалтыг тооцох:** "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм батлах тухай" Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалын 14 дүгээр хавсралтаар усны зарцуулалтыг тооцвол:
    - 1 ажилтан хоногт 180л ус хэрэглэнэ гэж үзвэл: 41 ажилтан 1 хоногт 7.38$м^3$/хоног, 174 хоногт 1284.12$м^3$/жил,
    - 1 $м^2$ талбайн усалгааг 2л усаар хийнэ гэвэл 5000$м^2$ талбайг 10$м^3$/хоног ус ашиглана гэвэл тухайн жилд 1740$м^3$/жил.

    Нийт 3024.12$м^3$/жил ус ашиглана.

14. **Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ:** "Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэн батлах тухай" Монгол Улсын Засгийн Газрын 2011 оны 302, "Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг тогтоох, хөнгөлөх тухай", "Тогтоолын хавсралтанд өөрчлөлт оруулах тухай" Монгол Улсын Засгийн газрын 326, 327 дугаар тогтоолуудыг үндэслэн төлбөрийг тооцоход:

    1$м^3$ усны нөөц ашигласны төлбөр 9440 төг/$м^3$*0.07*15%/100%= 99.12 төг

    9440 төг/$м^3$–Экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ;
    15% - Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь, хэмжээ;
    0.07- Ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр;

3024.12$м^3$/жил *99.12төгрөг =299,750.8 төгрөг /хоёр зуун ерэн есөн мянга долоон зуун тавин төгрөг найман мөнгө/

15. **Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээний талаарх зөвлөмж:**
    - Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.8, 28.11, 29.1-д заасны дагуу Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргын Тамгын газраас ус ашиглах зөвшөөрөл, эрхийн бичиг авч, 2025 оны ус ашиглах гэрээ байгуулах.
    - Усны нөөц ашигласны 2025 оны төлбөрийг Сонгинохайрхан дүүргийн Татварын хэлтсийн дансанд 12 дугаар сарын 31-ны дотор төлөх.
    - Гүний худгийн уснаас дээж авч химийн болон бактерлогийн шинжилгээ хийлгэж стандартын шаардлага хангаж байгаа эсэх дээр хяналт тавьж байх.
    - Тоолуурын заалтын баталгаа алдагдсан, шугам хоолойгоос салгасан тохиолдолд усны нөөц ашигласны төлбөрийг Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-оор тооцож оногдуулахыг анхаарах.

- Үйл ажиллагаанаас гарч буй бохир усыг MNS6561:2024 стандартын шаардлагад нийцтэл цэвэрлэх бага оврын цэвэрлэх байгууламжтай байх.

- UCS 0701B:2022 Бие даасан усан хангамж, худаг, ус агуулах саванд тавих ерөнхий шаардлага хотын стандартыг хэрэгжүүлэх.

- Усны нөөц ашигласны төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй тохиолдолд Усны тухай хуулийн 33.1.10-т заасны дагуу хариуцлага тооцохыг анхаарах.

НОГООН БҮСИЙН АШИГЛАЛТ
ХАМГААЛАЛТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА О.ТЭМҮҮЖИН

Туул голын сав газар

ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 05 -р
сарын 12 -ны өдөр

Дугаар E-2505-000097

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1.1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

Оноосон нэр:	**Монфрукт**
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	**2678586**
Захирал:	**Тамир**
Холбоо барих дугаар::	**11301664**

1.2. Төслийн нэр, байршил:

Төслийн нэр:	**Баруун туруун-2**
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалт:	
Байршил:	**Улаанбаатар, Сонгинохайрхан, 33-р хороо**
Дэлгэрэнгүй хаяг:	**Улаанбаатар, Сонгинохайрхан, 33-р хороо, .**
Харьяалагдах сав газар:	**Туул голын сав газар**

Хоёр. Хаягдал усны талаарх мэдээлэл

2.1. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, цэвэрлэгээний арга, түвшин

Хаягдал ус нийлүүлэх хэлбэр:	**Төвлөрсөн системд**
Нийлүүлж буй хаягдал усны төрөл:	**Унд ахуй**
Нэмэлт тайлбар:	**Ажилчдын унд ахуйн хэрэглээнээс гарч буй бохир усыг бетон доторлогоотой санд хуримтлуулж, автоцистернээр зөөвөрлөн хотын бохир усны өмнөд коллекторын зориулалтын худагт нийлүүлдэг. Цаашид бохир ус татан зайлуулах гэрээ байгуулан ажиллах шаардлагатай.**

2.2. Хаягдал усны хэмжээ

Хаягдал ус нийлүүлэх байгууламж	Хүчин чадал	Хаягдал усны төрөл	Хаягдал ус хаях зайлуулах цэг	Нийлүүлэлт	Цэвэрлэгээний арга	Тайлбар
Унд ахуйн хаягдал ус	-	[Унд ахуйн хаягдал ус]	Ариутгах татуургын төвлөрсөн сүлжээнд		Цэвэрлэдэггүй	2024 оны хаягдал усны хэмжээг: 5756.52 м3/жил /Нийслэлийн байгаль орчны газрын гэрээ дүгнэсэн актыг үндэслэв/.

2.3. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ, төрөл

2024 он

Лабораторийн шинжилгээний дүнгээр тооцсон бохирдуулах бодисын хэмжээ

Стандарт: mns2024

Шижилгээний давтамж: 0

№	Бохирдуулах бодисын төрөл	ЗДХ, (мг/л)	Хаягдал усны холимог дээж дэх бохирдуулах бодисын дундаж агууламж, (мг/л)	ЗДХ-ээс дахин хэтэрсэн агууламж	Нөхөн төлбөр тооцох шатлан өсгөх хэлбэр

Жишиг хэмжээгээр тооцсон бохирдуулах бодисын хэмжээ

№	Үйл ажиллагаа	ЗДХ, (мг/л)
1	Нийгмийн үйлчилгээ болон бусад	
2	Үйлдвэрлэл	
	Бусад үйлдвэрлэл	0.8
3	Үйлчилгээ	

Гурав. Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ

3.1. Ус бохирдуулсны төлбөр тооцсон үндэслэл

Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 баталсан “Ус бохирдуулсны төлбөрийн хэмжээ”, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны А-406/226 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Хаягдал усны ээлэхүүн, бохирдуулах бодисын агууламжийг үндэслэн хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээг тогтоох журам, тооцоолох аргачлал”
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2019 оны А-816/218 тоот хамтарсан тушаалаар баталсан “Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээ”

3.2. Ус бохирдуулсны төлбөрийн тооцоо

Огноо	Улирал	Хаягдал усны төрөл	Тооцсон хаягдал усны хэмжээ	Төлбөр, тооцоо, ₮	Чөлөөлөлт дүн, ₮	Хөнгөлөлтийн дүн, ₮	Нийт төлбөл зохих дүн, ₮
2024	-	Унд ахуйн хаягдал ус	5,756.52	230,260.80	0.00	0.00	230,260.80
Нийт				**230,260.80**	**0.00**	**0.00**	**230,260.80**

Дөрөв. Тавигдах шаардлага

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь заалтад заасны дагуу хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичгийг Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргаар сунгуулах шаардлагатай;

- Өмнөх оны хаягдал усны дүгнэлтийг дараа жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах бөгөөд жилд нэг удаа хаягдал усны сорьц авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэн жил бүрийн 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх;
- Хаягдлын сангийн нэвчилт, шүүрэлтийг хянах зорилгоор мониторингийн цооног байгуулж тогтмол хяналт тавьж ажиллах;
- Усны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5, 17 дугаар зүйлийн 17.1.5 дахь заалтад заасны дагуу сав газрын усны мэдээллийн дэд

сан бүрдүүлэхэд шаардлагатай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийн бичиг, хаягдал усны шинжилгээний дүнгүүд, хаягдал усны төлбөр төлсөн баримтыг 2025 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Туул голын сав газрын захиргаанд ирүүлэх.

Боловсруулсан:

ТУУЛ ГОЛЫН САВ ГАЗАР	**Уранчимэг**
Боловсруулсан огноо:	**2025.05.12**

ХАСБАНК

ЦАХИМ ГҮЙЛГЭЭНИЙ БАРИМТ

ШИЛЖҮҮЛЭГЧИЙН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

Банкны нэр:	**ХасБанк**
Данс:	**5003847727**
Нэр:	**МОНФРУКТ ХХК**
Дүн:	**287,282.05**
Валют:	**MNT**

ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

Банкны нэр:	**ХасБанк**
Нэхэмжлэхийн №:	**3250601598319**
Нэр:	**ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР**
Дүн:	**287,282.05**
Валют:	**MNT**

ГҮЙЛГЭЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Гүйлгээний дугаар: **XB0111340**

Гүйлгээний утга: **3250601598319, Монфрукт, 99840944, МОНФРУКТ ХХК**

Гүйлгээний шимтгэл: **-**

Гүйлгээний хүсэлт илгээсэн: **-**

Гүйлгээ баталсан: **monfrukt**

Гүйлгээ хийсэн огноо: **2025-06-16**

БАТЛАВ:

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН ТАТВАРЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА ....Б.ЭНХТОГТОХ

2025 оны 01 сарын 11 өдөр

БАТЛАВ:

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН ТОХИЖИЛТ ЦЭВЭРЛЭГЭЭ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОНӨААТҮГАЗРЫН ЗАХИРАЛ.................О.БУЯНГЭРЭЛ

БАТЛАВ:

ААН БАЙГУУЛЛАГА

ЗАХИРАЛ....................../ /

Дугаар 1306 /33 хороо

Улаанбаатар хот

ХОГ ХАЯГДЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХУРААМЖИЙГ ХУРААХ, ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

НЭГ. ГЭРЭЭНИЙ ЗОРИЛГО

1.1 Засаг даргатай байгуулсан гэрээний дагуу дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуй нэгж, төсөвт болон төрийн бус байгууллагуудын ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг цуглуулж ачих, тээвэрлэх, үйлчилгээний хураамжийг төвлөрүүлэхэд энэхүү гэрээний зорилго оршино.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ҮНДЭСЛЭЛ

2.1 Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.10 , 2017 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдрийн шинэчилсэн найруулга Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйл, 10 дугаар зүйл, 14 дүгээр зүйлийн 14.2, 41 дүгээр зүйлийн 41.1, 41.3, 41.5, 41.8, 43 дугаар зүйл, Татварын ерөнхий хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2.23, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн баталсан "Хог тээвэрлэгчийг сонгон шалгаруулах, санхүүжүүлэх, үйлчилгээний хураамжийг төвлөрүүлэхэд мөрдөх журам", Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 10/01-р тогтоолыг үндэслэн дор дурдсан нөхцөлүүдийг харилцан тохиролцож байгуулав.

2.2 Энэхүү гэрээг

НЭГ ТАЛААС: Сонгинохайрхан дүүргийн татварын хэлтэс /цаашид татварын байцаагч гэх / Сонгинохайрхан дүүргийн Засаг даргын дэргэдэх "Тохижилт цэвэрлэгээ үйлчилгээний төв" ОНӨААТҮГ /цаашид тээвэрлэгч гэх/с

НӨГӨӨ ТАЛААС:
...Монфрэкш (2678586)..........иргэн, аж ахуй нэгж, албан байгууллага /доогуур зурах/
...хүнс худалдаа үйлдвэрлэл......үйл ажиллагааны чиглэлтэй /цаашид үйлчлүүлэгч гэх/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

ГУРАВ. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

3.1 2025 оны 01 -р сарын 01-ны өдрөөс эхлэн

2025 оны 12 -р сарын 31 өдрийг дуустал хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.

ДӨРӨВ. ТАТВАРЫН ХЭЛТСИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

4.1 Татварын хууль тогтоомжид заасны дагуу татварын байцаагч нь сар бүрийн 25-ны дотор гэрээнд заасан үнийн дүнгээр хог хаягдлын хураамжийг хураан авах эрхтэй.

4.2 Гэрээнд зааснаар үйлчлүүлэгч нь гэрээний үүргийг биелүүлээгүй болон биелүүлэхээс татгалзсан тохиолдолд татварын алба нь Татварын ерөнхий хуулийн

55 дугаар зүйлээс 73 дугаар зүйлд заасан процесс ажиллагааг хийх эрхтэй.

4.3 Аж ахуй нэгж, байгууллагын авлага, өглөгийн мэдээг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр тээвэрлэгч байгууллагатай тооцоо нийлж байх үүрэгтэй.

4.4 Татварын байцаагч нь аж ахуй нэгж байгууллага бүрээс хог хаягдлын хураамжийг тогтсон хугацаанд, тогтмол хурааж тээвэрлэгч байгууллагын ачилт хийх боломжийг хангах үүрэгтэй.

4.5 Аж ахуй нэгжээс нэхэмжлэлээр хураасан хог хаягдлын хураамжийн задаргааг тээвэрлэгч байгууллагад дараа сарын 3-ны дотор аж ахуй нэгж, байгууллага гаргаж өгөх.

ТАВ. ТЭЭВЭРЛЭГЧ БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ

5.1 Тээвэрлэлт хийсэн аж ахуй нэгж, байгууллагын авлага, өглөгийн мэдээг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр Татварын хэлтэстэй тооцоо нийлж байх үүрэгтэй.

5.2 Гэрээний үнийн дүн болон ачуулж байгаа хог, тээвэрлэлтийн зардал бодит байдал дээрээ хоорондоо нийцэхгүй тохиолдолд тээвэрлэгч байгууллагаас татварын хэлтэст ИТХ-ийн 10/01 дугаар тогтоолд заасан тарифын дагуу үнийн санал гаргаж гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах эрхтэй.

5.3 Үйлчлүүлэгчийн хог хаягдлыг тээвэрлээгүйтэй холбоотой гомдол гаргавал тооцоо нийлж, протокол үйлдэж, тээвэрлэлтийн баримтаар нотлогдоогүй бол хохирлыг тээвэрлэгч байгууллага барагдуулах үүрэгтэй.

5.4 Хог хаягдлын ачилт хийсэн хуудас, нэхэмжлэлийг сар бүрийн 20-ны дотор Татварын хэлтэс өгч, ачилт хийсэн аж ахуй нэгж, иргэн, албан байгууллагын мэдээллийг гаргаж өгөх үүрэгтэй.

5.5 Тээвэрлэгч байгууллага нь Татварын хэлтэстэй тооцоо нийлсний үндсэн дээр хог хаягдлын хураамжаа 3 сараас дээш төлөөгүй иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагын хогийг тээвэрлэхгүй.

ЗУРГАА. ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

6.1 Өөрийн гаргасан ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг тогтсон хогийн цэгт хаях болон овор хэмжээнээс хамаарч хогны захиалгыг урьд өдөр нь тээвэрлэгч байгууллагын **70000818** дугаарын утсанд ажлын цагаар дуудлага өгнө. Гэрээнд заасан тарифийн дагуу тогтмол рейсийн тоогоор тээвэрлүүлэх.

6.2 Татварын байцаагчаас хог хаягдлын хураамж тушаасан баримт, Тээвэрлэгч байгууллагаас хог хаягдлыг ачуулсан баримтыг шаардан авах эрхтэй.

6.3 Захиалгаар болон тогтсон хуваарийн дагуу очсон тээвэрлэгч авто машиныг хоосон буцаасан, халуун үнс нурамтай, цогтой, хөлдүү хог хаягдал зэргээс шалтгаалж хог ачих, тээвэрлэх, нөхцөл боломжийг бүрдүүлээгүй, тохиолдолд гарсан зардлыг тухайн аж ахуй нэгж байгууллага болон иргэн өөрөө хариуцна.

6.4 Үйлчлүүлэгч нь тогтсон хугацаанд татварын байцаагчид гэрээний дагуу хог хаягдлын хураамжийг төлж байх, Тээвэрлэгч байгууллагад тогтсон хугацаанд, зориулалтын цэгээс, уут саванд хийсэн хог хаягдлыг саадгүй ачуулах үүрэгтэй.

6.5 Ажиллаагүй гэсэн шалтгаанаар хог хаягдлын хураамж төлөөгүй аж ахуй нэгж, иргэн, албан байгууллага тухайн харьяалагдах хорооноос ажиллаагүй гэсэн албан бичиг авч баримтжуулах үүрэгтэй.

6.6 Хог хаягдлын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2.2-т заасны дагуу шаардлага хангасан зориулалтын хогийн савтай байх үүрэгтэй.

ДОЛОО. ТӨЛБӨР ТООЦОО

7.1 Эрх зүйн баримт бичиг болон стандартад өөрчлөлт орсон тухайн цаг үед гэрээ байгуулсан талуудаас санал оруулах нь нээлттэй.

7.2 Үйлчлүүлэгч /1рейсийн/ үйлчилгээний хураамжийг Сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 14 дугаар тогтоолоор тогтоосон тарифын дагуу /сар бүрийн.......................төгрөг/, /улиралд.....................төгрөг/, /жилд ....төгрөг/, /захиалгаар....180000.....төгрөг/ төлбөрийг төлнө.

7.3 Татвар төлөгч нь хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг төлбөрийн даалгаврыг үүсгэн банкинд төлнө.

7.4 Татварын хэлтэс нь хураасан мөнгөн дүн болон төлбөр өгсөн аж ахуй нэгж, байгууллагын нэрсийг сар бүрийн 05-ны дотор гаргаж, тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулах үүрэгтэй.

7.5 Хүний гараар ачих боломжгүй, тусгай техник хэрэгсэл ашиглах шаардлагатай хогийг тээвэрлэгч байгууллагаас тусгай машин, техник гаргаж ачуулсан тохиолдолд гарах зардлыг хариуцсан этгээдээр нэмж гаргуулна.

НАЙМ. ГЭРЭЭ ЗӨРЧИГЧИД ХҮЛЭЭЛГЭХ ХАРИУЦЛАГА

8.1 Энэхүү гэрээтэй холбоотой гарсан маргааныг харилцан тохиролцох бөгөөд шийдвэрлэж чадахгүй нөхцөлд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлүүлнэ.

8.2 Гэрээний биелэлт дээр татварын хэлтэс, тээвэрлэгч, үйлчлүүлэгч байгууллагууд харилцан хяналт тавьж ажиллана.

8.3 Үйлчлүүлэгч автомашинд сул зогсолт үүсгэж, буцаасан тохиолдолд хураамжийн үнийн 50 хувийг тээвэрлэгчид төлөх үүрэгтэй.

8.4 Энэхүү гэрээний 4.4-д заасныг хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд иргэн, аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаа явуулах тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгуулах, Хог хаягдлын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлд заасны дагуу арга хэмжээг авна.

8.5 Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийг хугацаандаа төлөөгүй тохиолдолд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд 0,5 хувиар алданги тооцно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН

Сонгинохайрхан"Тохижилт цэвэрлэгээ үйлчилгээний төв ОНӨААТҮГ төлөөлж:
Албан тушаал: Хуулийн зөвлөх
Нэр: Ж.Амарсанаа
Гарын үсэг /................................/

Аж ахуй нэгж, байгууллагыг төлөөлж:
Албан тушаал...
Нэр...
Гарын үсэг /................................./
Утас...................................
Хаяг : 99840944

утас- 96330699

НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАР

“ТЭГШ ГАЗАР” ХХК

ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛЛЫН ХӨРӨНГӨӨР НИЙСЛЭЛИЙН БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН 3 ДУГААР ХОРООНЫ НУТАГ ДЭВСГЭРТ БАЙРЛАХ УЛСЫН НЭГДСЭН 2 ДУГААР ЭМНЭЛГИЙН ХАЖУУ ТАЛЫН НИЙТИЙН ЭЗЭМШЛИЙН ТАЛБАЙД НАРС, ГҮЙЛС, МОНОС МОД СУУЛГАЖ, ЗҮЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН АЖИЛ ХИЙЖ ГҮЙЦЭТГЭСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Улаанбаатар хот

2025 он

ГҮЙЦЭТГЭГЧ: “ТЭГШ ГАЗАР” ХХК

Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжүүдийн 2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан дагуу дүйцүүлэн хамгааллын хөрөнгөөр нийслэлийн Баянзүрх дүүргийн 3 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах нийтийн эзэмшлийн талбайн бичил цэцэрлэгт хүрээлэнд мод тарьж, зүлэгжүүлэн тохижуулах ажлыг ойн мэргэжлийн байгууллага “Тэгш газар” ХХК хийж гүйцэтгэв.

Нийлүүлэгч нь төсөлд Барааны жагсаалт Хавсралт №1-д заасан захиалгын нарс,монос,гүйлс мод болон зүлэгжүүлэх ажлыг гэрээний тусгай нөхцлийн заасан хугацаанд гүйцэтгэж дуусгав. Уг ажлыг 2025 оны 09 сарын 05 өдрөөс эхлэн Талбайн инженер 1, ХЭМАБ-н инженер 1, туслах ажилтан 5, жолооч 3 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр захиалсан бараа материал нийлүүлэх хугацаанд буюу 2025 оны 10 сарын 05-ны өдрийн дотор хийж гүйцэтгэсэн болно. Шинээр суулгасан мод,бутыг компост бордоогоор бордож хар хөрсөөр булж услагаа хийж сайтар хутгаж шороон доор хөндий зай завсар, агаар үлдээхгүй болтол нь хутгаж бэлтэгсний дараагаар том модыг 3 ширхэг тулаас ашиглан, гол ишийг таар ашиглан ороож холгож гэмтхээс нь хамгаалж тулсан. Зүлэгжүүлэх талбайд 15см хар шороон хөрс дэвсэж олон наст зүлэгний үрийг 1м2-д 80граммыг цацаж элсээр хучиж тарьсан

Хөрөнгө гаргасан аж ахуйн нэгжийн нэрс			
1	"Багануур" ХК	10	"Лакширикристал" ХХК
2	"Эвтчулуу" ХХК	11	"Цэзцэз импекс" ХХК /ХУД/
3	"Монфрукт" ХХК	12	"Шар монгол" ХХК
4	"Сэрүүн сэлбэ" ХХК	13	"Амьдралын илч" ХХК
5	"Ката" ХХК	14	"Минжийн хангай төгөл" ХХК
6	"Цэзцэз импекс" ХХК	15	"Сүр сүлд" ХХК
7	"Мөнхсонор трейд" ХХК	16	"Мандах булаг" ХХК
8	"Жи Эс Эн Ди" ХХК	17	"Кенже" ХХК
9	"Сүмбэр хунтан" ХХК	18	"Шинэ тоосго" ХХК

ХҮЛЭЭН АВСАН:
ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

НБОГ-ЫН ХБОАХХ-ИЙН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ж.БАТЗОЛБОО

НБОГ-ЫН ХБОАХХ-ИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН С.СҮХЦООЖ

ХҮЛЭЭЛГЭН ӨГСӨН:
ГҮЙЦЭТГЭГЧ:

"ТЭГШ ГАЗАР" ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ С.АЛТАНЦЭЦЭГ

"ТЭГШ ГАЗАР" ХХК-ИЙН ТАЛБАЙН ИНЖЕНЕР Б.ЭНХТҮВШИН

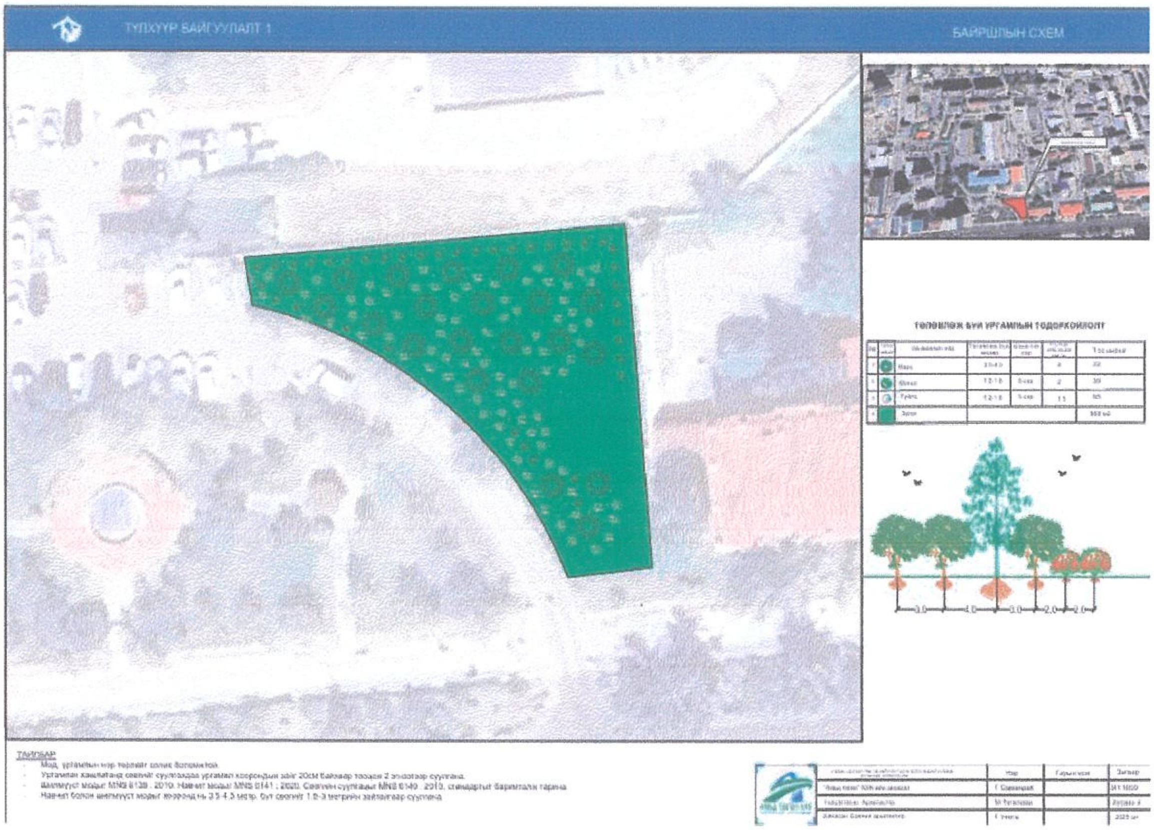

ТҮЛХҮҮР БАЙГУУЛАЛТ 1
БАЙРШЛЫН СХЕМ
ТӨЛӨВЛӨЖ БУЙ УРГАМЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ
3.0
4.0
3.0
2.0
2.0

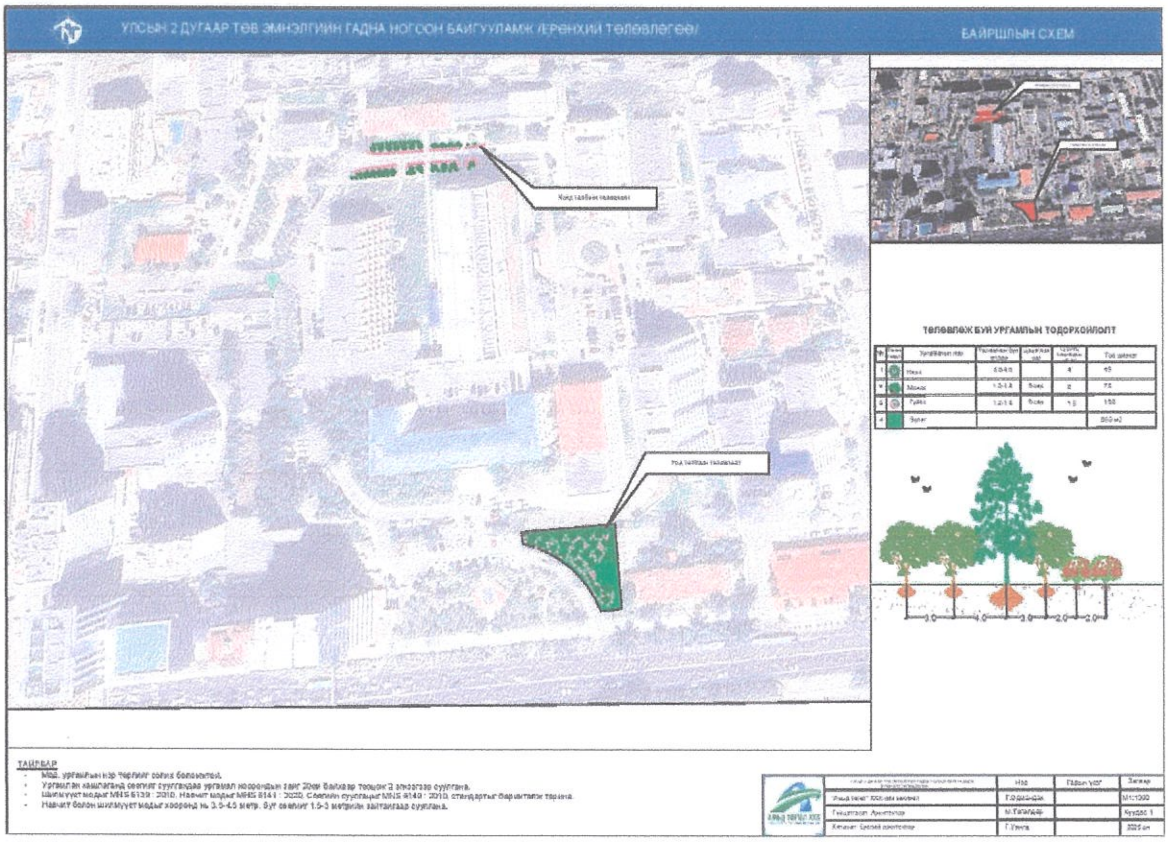

УЛСЫН 2 ДУГААР ТӨВ ЭМНЭЛГИЙН ГАДНА НОГООН БАЙГУУЛАМЖ /ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ/
БАЙРШЛЫН СХЕМ
ТӨЛӨВЛӨЖ БУЙ УРГАМЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ
3.0
4.0
3.0
2.0
2.0
ТАЙЛБАР
Мод, ургамлын нэр төрлийг солих боломжтой.
Ургамлан хашлаганд сөөгийг суулгахдаа ургамал хоорондын зайг 20см байхаар тооцож 2 эгнээгээр суулгана.
Нэвчит болон шилмүүст модыг хооронд нь 3.5-4.5 метр, бут сөөгийг 1.5-3 метрийн зайтайгаар суулгана.

ТОМ МОД, БУТ ТАРЬСАН ТЕХНОЛОГИ, АЖЛЫН ТОДОРХОЙЛОЛТ

Шилмүүст моднууд			Навчит төрлийн мод			Бут сөөг		
Өндөр м	Үндэсний хүзүүнээс доошхи шорооны уртын хэмжээ /см/	Диаметр /см/	Өндөр /м/	Үндэсний хүзүүнээс доошхи шорооны уртын хэмжээ /см/	Диаметр /см/	Өндөр /м/	Үндэсний хүзүүнээс доошхи шорооны уртын хэмжээ /см/	Диаметр /см/
1-1.5	30	40	**1-1.5**	20	30	**1.0**	30	50
1.5-2.0	35	45	**1.5-2.0**	25	35			
2.0-2.5	40	50-55	**2.0-2.5**	30	40-45	**2.0**	40	60
2.5-3.0	45-50	60-70	**2.5-3.0**	40-45	50-55			
3.0-3.5	60-65	80-90	**3.0-3.5**	50-55	60-65			
3.5-4.0	65-70	90-100	**3.5-4.0**	60-65	70-75			
4.0-4.5	75-80	100-110	**4.0-4.5**	70-75	80-85			
4.5-5.0	80-90	120-130	**4.5-5.0**	80-85	90-100			
5.0-5.5	95-с дээш	130-с дээш	**5.0-5.5**					

Талбайгаас модоо бэлтгэх:

Шилжүүлэн суулгах модоо бэлтгэхдээ модны том жижиг болон гол ишнээс хамаараад 40-70см-ын үндэс хөрстэй шороог бутлахгүйгээр ухаж авна.

Зориулалтын боолтоор үндэс шороог боох:

Ухаж гаргаж ирсэн үндэс бүхий шороог зориулалтын хурдан задардаг болон усалгаа арчилгааны явцад саад болхоопгүй сийрэг таар, резин материалаар үндэс шороог бутархааргүй болтол чангалж боож бэхлэж бэлтгэнэ.

Тээвэрлэх:

Боож баглаж тээвэрлэхэд бэлэн болсон модыг кран болон хүний хүчээр тээврийн хэрэгсэлд ачна. Ачихдаа мөн мөчир, үндэс шороог гэмтээхгүй байдлаар бэлтгэж талбайгаас гаргана.

Модоо буулгах:

Модоо буулгахад өргөгч кран, хүн ашиглаж олон дахин тээвэр хийхээргүй тарих талбайтай ойрхон газар буулгана.

Нүх ухах:

Захиалагчийн тавьсан шаардлага болон өгөгдсөн зураг, зааврын дагуу ажиллаж 50-90см голчтой 60-70см гүнтэй модны нүхийг ухаж модоо шууд суулгахад бэлэн болгоно.

Том Мод Тарих Технологи:

50 -120 см голчтой 60 – 120 см гүнтэй ухаж бэлдсэн нүхэнд модоо суулгасны дараагаар хантал нь услагаа хийж сайтар хутгаж модны гол ишинд зориулалтын тааран материал болон бусад зөөлөн эдлэл жийрэглэн тулаас модоор тулахад холтос хуурч гэмтэхгүй болтол ороож Прусс модоор 3 талаас нь тулна.

Модны арчилгаа:

Тухайн модыг усалж арчлахдаа улирлаас хамааран услах бөгөөд зуны улиралд нэг модонд 60-100 литр усаар 7 хоногтоо 3 удаа усална. Өвлийн улиралд модны тогоог дүүртэл цас, мөсөөр дүүргэх болно. Энэ усалгаа нь өдрийн байдлаас хамааран шаардагдсан хэмжээний усыг модонд нь дуслын усалгаа хэлбэрээр өгнө.

Зүлэг тарих:

Зүлэгжүүлэх талбайд 15см хар шороон хөрс дэвсэж олон наст зүлэгний үрийг 1м2-д 80граммыг цацаж элсээр хучиж тарина.

Мод тарьсан технологи

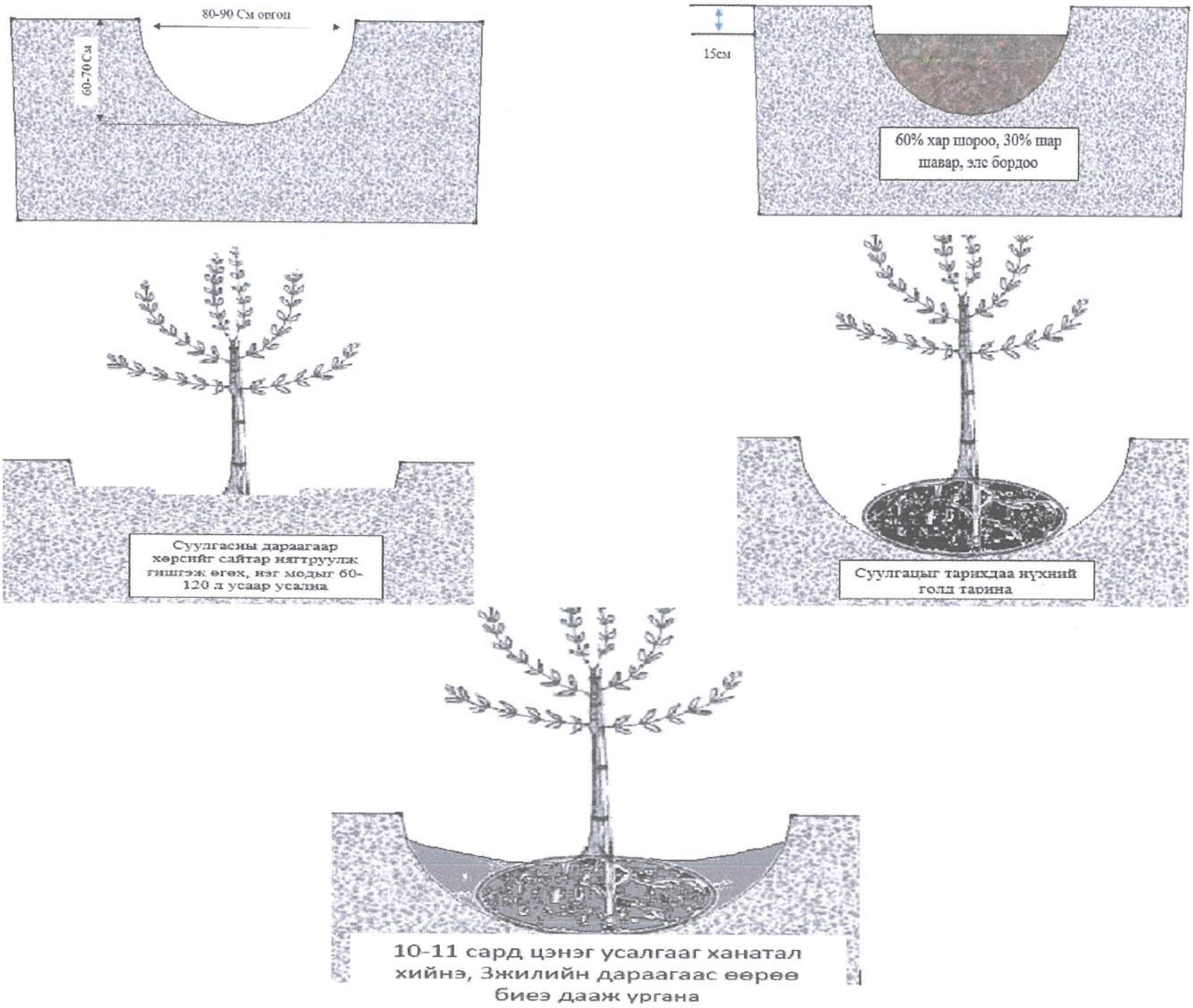

Өмнөх байдал

Том модны нүх ухаж суулгаж байгаа байдал

Бут суулгасан байдал

Project	**ногоон байгууламж**
Work	**Хоёр дугаар төв эмнэлэг**
Location	**БЗД**
Content	**Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил**
Date	**2025.10.08**

Project	**ногоон байгууламж**
Work	**Хоёр дугаар төв эмнэлэг**
Location	**БЗД**
Content	**Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил**
Date	**2025.10.08**

Project	ногоон байгууламж
Work	Хоёр дугаар төв эмнэлэг
Location	БЗД
Content	Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил
Date	2025.10.08

Project	ногоон байгууламж
Work	Хоёр дугаар төв эмнэлэг
Location	БЗД
Content	Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил
Date	2025.10.08

Project	ногоон байгууламж
Work	Хоёр дугаар төв эмнэлэг
Location	БЗД
Content	Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил
Date	2025.10.08

Project	ногоон байгууламж
Work	Хоёр дугаар төв эмнэлэг
Location	БЗД
Content	Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил
Date	2025.10.08

Ажил гүйцэтгэж дууссан байдал

Зүлэгжүүлэлт хийж байгаа байдал

Project	**ногоон байгууламж**
Work	**Хоёр дугаар төв эмнэлэг**
Location	**БЗД**
Content	**Нарс,Монос,Гүйлс мод суулгаж,Зүлэг тарьсан ажил**
Date	**2025.10.08**

НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ ГАЗАР
Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжүүдийн 2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан дагуу дүйцүүлэн хамгааллын хөрөнгөөр нийслэлийн Баянзүрх дүүргийн 3 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах нийтийн эзэмшлийн талбайн бичил цэцэрлэгт хүрээлэнд мод тарьж, зүлэгжүүлэн тохижуулах ажлыг ойн мэргэжлийн байгууллага "Тэгш газар" ХХК хийж гүйцэтгэв.
ХӨРӨНГӨ ГАРГАСАН АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН НЭРС
1. "Багануур" ХК
2. "Зэтчулуу" ХХК
3. "Монфрукт" ХХК
4. "Сэрүүн сэлбэ" ХХК
5. "Ката" ХХК
6. "Цээцэээ импекс" ХХК
7. "Мөнхсонор трейд" ХХК
8. "Жи Эс Эн Ди" ХХК
9. "Сүмбэр хунтан" ХХК
10. "Лакширикристал" ХХК
11. "Цэвцэв импекс" ХХК /ХУД/
12. "Шар монгол" ХХК
13. "Амьдралын илч" ХХК
14. "Минжийн хангай төгөл" ХХК
15. "Сүр сүлд" ХХК
16. "Мандах булаг" ХХК
17. "Кенже" ХХК
18. "Шинэ тоосго" ХХК
2025 он

НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ ГАЗАР

ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛЛААР БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН 3 ДУГААР ХОРООНЫ НИЙТИЙН ЭЗЭМШЛИЙН ТАЛБАЙД МОД ТАРЬЖ, ЗҮЛЭГЖҮҮЛСЭН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙГ ХҮЛЭЭН АВСАН АКТ

20.25 оны .10 дугаар сарын 20-ны өдөр № .... Улаанбаатар хот

Нийслэлийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Багануур” ХК, “Эвтчулуу” ХХК, “Жи эс эн Ди” ХХК, “Сэрүүн сэлбэ” ХХК , “Монфрукт” ХХК, “Цэзцээ импекс” ХХК, “Мөнх сонор трейд” ХХК, “Лакширикристал” ХХК, “ “Цэзцээ импекс” ХХК, “Шар монгол” ХХК, “Амьдралын илч” ХХК, “Мандах булаг” ХХК, “Ката” ХХК, “Сүмбэр хунтан” ХХК, Сүр сүлд” ХХК, “Кенже” ХХК, “Шинэ тоосго” ХХК, “Минжийн хангайн төгөл” ХХК зэрэг аж ахуйн нэгжүүдийн 2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан дүйцүүлэн хамгааллын хөрөнгөөр “Тэгш газар” ХХК нь Баянзүрх дүүргийн 3 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах нийтийн эзэмшлийн 866 мкв талбайг зүлэгжүүлэн, нийтдээ 270 мод тарих ажлыг 2025 оны 9 дүгээр сарын 01-аас 10 дугаар сарын 05-ны өдрүүдэд гэрээний дагуу хийж гүйцэтгэсэн байна.

Гүйцэтгэгч тал нь Баянзүрх дүүргийн 3 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрийн нийтийн эзэмшлийн 866 мкв талбайг зүлэгжүүлж, 45 нарс, 150 гүйлс, 75 монос моднуудыг захиалагчийн ажлын зурагт тусгагдсаны дагуу хийж гүйцэтгэсэн байна.

Тарьсан модны нэр төрөл тоо хэмжээ

№	Модны нэр	Өндөр /м/	Тарьсан модны тоо ширхэг	Ургаж байгаа модны тоо ширхэг	Хорогдсон модны тоо	Чанар
1	Нарс	3-4 м	45	45	үгүй	Сайн
2	Гүйлс	1.2 дээш	150	150	үгүй	сайн
3	Монос	1.2 дээш	75	75		Сайн.
4	Зүлэг	$м^2$	866			Сайн
4	Нийт дүн					

Цаашид дүүргийн ногоон байгууламжийн арчилгааны хариуцсан мэргэжлийн аж ахуйн нэгжид эзэнжүүлэн хариуцуулан ажиллуулах зүйтэй байна.

Ажлын хэсгийн гишүүд нийтийн эзэмшлийн талбайд мод тарьж тохижуулах ажлыг батлагдсан аргачлалын дагуу гүйцэтгэлийг захиалагчийн гаргасан ажлын даалгаварт нийцүүлэн гүйцэтгэсэн тул хүлээж авах боломжтой гэж шийдвэрлэв.

Хүлээн авсан:

Ажлын хэсгийн ахлагч: Ж.Батзолбоо НБОГ-ын ХБОАХХ-ийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч

Гишүүд: Н.Оюун-Эрдэнэ НБОГ-ын Хяналтын хэлтсийн Байгаль орчны хяналтын улсын ахлах байцаагч

	А.Монголжингоо	БЗД-ийн ЗДТГ-ын Байгаль орчин, ногоон байгууламж хариуцсан мэргэжилтэн
	О.Сонинцэцэг	БЗД-ийн 3 дугаар хорооны Засаг дарга
Нарийн бичиг:	С.Сүхцоож	НБОГ-ын ХБОАХХ-ийн Газрын хэвлийн хяналт, нөхөн сэргээлт хариуцсан мэргэжилтэн
Хүлээлгэн өгсөн: Гүйцэтгэгч:	С.Алтанцэцэг	“Тэгш газар” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал

УЛААНБААТАР ХОТ
ТЭГШ ГАЗАР ХХК
ШТК1200 6908373
9022081151

МОНФРУКТ ХХК-НИЙ ТЭРБУМ МОДНЫ ХҮРЭЭНД МОД ТАРЬСАН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Гүйцэтгэгч: **Цахир Эрдэнэ Жигүүр ХХК**

Захиалагч: **Монфрукт ххк**

Гүйцэтгэа ажил: **Гадна талбайд мод, мод усалгааны систем хашаа барих**

2025 оны 09-сарын 21 өдрөөс 2025-10-р сарын 01 хүртэлх гүйцэтгэсэн ажлын тайлан

Гүйцэтгэсэн ажил 1. Мод тарих талбай бэлтгэх ажил.

Гүйцэтгэсэн ажил 2. Модны нүх ухалт мод суулгалт

Гүйцэтгэсэн ажил 3. Усалгааны систем суурилуулах болон усалгаа

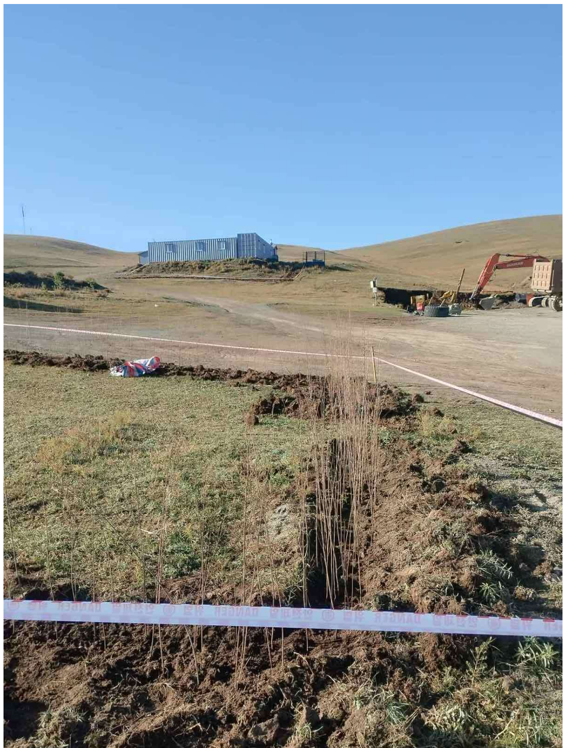

Гүйцэтгэсэн ажил 4. Хашаа барих

Дүгнэлт: Монфрукт ххк-ийн талбайд нийт 10 хоногт ногоон байгууламжийн бүтээн байгуулалт хийж гүйцэтгэлээ тус талбайд мод суулгаж усалгааны систем суурилуулан мод хамгаалсан хашаа барьж дуусгалаа.